Dziś 16 stron i dodatek ilustrowany p. t. „Panorama".

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

REPUBLIKA

ROK II. | ŁODZ, NIEDZIELA 7 GRUDNIA 1924 r. | NUMER POJEDYNCZY 20 GROSZY | № 335

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49. TELEFONY: REDAKCJI 27-24, ADMINISTRACJI 22-14.

WYDANIE PORANNE.

GODZINY PRZYJĘC REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU. RĘKOPISÓW NIEZAMÓWIONYCH NIE ZWRACA SIĘ

Strejk powszechny został zlikwidowany.

Do pracy nie przystąpili tylko tramwajarze, którzy wystawili żądania podwyżkowe.

Przedstawiciele włókniarzy podpisali umowę w sprawie arbitrażu.

W dniu wczorajszym po powrocie z Warszawy przedstawicieli związków zawodowych, którzy brali udział w konferencji w ministerstwie, zwołano zebrania przedstawicieli związków zawodowych, przyczem w lokalu okręg. komisji zw. klasowych zebrali się przedstawiciele związków instytucji użyteczności publicznej i związków innych ugrupowań.

Przewodniczył **p. Danielewicz,** zaś sprawozdanie z przebiegu konferencji warszawskiej złożyli wysłannicy związków klasowych, główny sekretarz **p. Kałużyński** i wiceprzewodniczący zarządu głównego **p. Zięba.**

P. Kałużyński na wstępie zaznaczył, że podczas obecnej akcji zastosowano zwykłe środki walki, wcześniej niż zawsze, a to ze względu na stanowisko przemysłowców i tragiczne położenie robotników.

Wytoczono odrazu największe działo.

W środę położenie strajkujących było złe i cały strajk znalazł się pod znakiem zapytania.

W tej krytycznej chwili cała klasa robotnicza przejrzała i stało się to, czego już przemysłowcy nie spodziewali się ujrzeć, a mianowicie wybuchł strajk powszechny i cała klasa robotnicza jak jeden mąż stanęła w obronie deptanych praw robotników.

Pod presją strajku powszechnego przemysł zgodził się na arbitraż.

Jest to, jak się wyraził mówca, kupowanie kota w worku, gdyż nie wiadomo, co arbitraż da robotnikom, gdyż naprzykład podczas strajku robotników rolnych gdy superarbitrem był p. Ponikowski, uzyskali robotnicy więcej, niż żądali, zaś podczas arbitrażu na Górnym Śląsku nadzieje ich zostały zawiedzione.

W Warszawie przedstawiciele robotników naradzali się 6 godzin i mieli wiele zastrzeżeń co do arbitrażu.

Z 2 godzinnem opóźnieniem rozpoczęła się konferencja, przyczem minister Sokal oznajmił, że zarówno on, jak i minister Kiedroń występują w imieniu rządu a nie poszczególnych ministerstw. Oświadczył on również, że nie przyjmie do wiadomości żadnych zastrzeżeń i jedynie cała formuła musi być akceptowana lub odrzucona.

Aczkolwiek związki „Praca" i Chrześcijański zgodziły się zaraz podpisać umowę co do arbitrażu, to jednak klasowcy nie chcieli tego uczynić, aż do wypowiedzenia się ogółu związków, biorących udział w strajku.

Zdaniem p. Kałużyńskiego innej drogi niema, gdyż tamte związki strajk kończą, a zresztą dalsza walka w takich warunkach jest problematyczna i należy zachować to zwycięstwo nad przemysłowcami których zmuszono do zmiany stanowiska i którym wykazano solidarność klasy robotniczej.

Kierowniczka związku chrześcijańskiego p.**Piechotkówna** oświadczyła, że przybyła na zebranie w celu uzgodnienia stanowisk, gdyż dotychczas w akcji tej związek, który reprezentuje, szedł wspólnie z innemi. Należy zgodzić się na arbitraż, lecz domagać się zawarcia umowy głównej, którą przemysłowcy zerwali.

Następnie głos zabrał p. **Rapalski,** który wskazał, że moment obecny

jest poważniejszy nawet od momentu, w którym strajk powszechny wybuchł.

Klasa robotnicza Łodzi odniosła wielkie zwycięstwo, wskazując swą siłę i solidarność w chwili decydującej. Arbitraż to wprawdzie eksperyment, lecz trzeba się nań zgodzić, by uchronić to zwycięstwo nad przemysłowcami, którzy zostali sromotnie pobici i zmuszeni do porozumienia się z robotnikami, czego wpierw nie chcieli uczynić.

Mówcy z pośród delegatów, którzy oświadczali się przeciw arbitrażowi wskazywali, że chwilę obecną należy wyzyskać i walczyć aż do zwycięstwa. Przemysłowcy, jeśli w myśl orzeczenia komisji arbitrażowej dadzą podwyżkę po upływie pewnego czasu, znów będą obrywać płace

gdyż nie są związani umową cennikową i o nią należy walczyć.

Arbitraż może nic nie dać szczególnię, że superarbitra desygnuje minister przemysłu i handlu, do którego robotnicy nie mają zaufania. Szczególnie domagali się dalszego strajku tramwajarze podmiejscy, lecz tym przypomniano, że do strajku przyłączyli się dopiero po wyłączeniu im prądu, choć obiecywali uczynić to wcześniej.

Dalej mówcy domagali się bezwzględnie zawarcia umowy, co rzecznicy robotników w komisji arbitrażowej winni przeprowadzić.

P. Ziemba wskazywał, że trzeba umieć wyciągnąć rezultaty walki i nie lekceważyć jej. Ponieważ obecnie innego środka walki nie ma, gdyż sami włókniarze w strajku tym nie dopisali,

należy zgodzić się na arbitraż i utrzymać zwycięstwo,

a przemysłowcy będą musieli liczyć się obecnie z robotnikiem i jego rzecznikami gdyż widzą, że się przerachowali, licząc na złamanie ruchu robotniczego.

Inż. Holcgreber wskazał w swem przemówieniu, że wreszcie przemysłowcy będą musieli wykazać swą kalkulacje i zyski które dotychczas chowali przed okiem rządu i społeczeństwa. To, czego świadkami byliśmy podczas tego strajku, jest dowodem, że klasa pracująca to potęga, z którą się wszyscy muszą liczyć. Arbitraż coś da i zwycięstwo zostanie pomnożone.

P. Andrzejak również przemawiał za przyjęciem arbitrażu, aczkolwiek zaznaczył, że w razie odrzucenia go, pracownicy elektrowni dalej popierać będą strajkujących. Robotnicy Łodzi z walki wyszli zwycięsko, gdyż nie była to walka o procenty, tylko miara sił kapitalistów z klasą pracującą, którą wreszcie zmuszono do liczenia się z robotnikami.

Po skończonej dyskusji wniosek o przyjęcie arbitrażu poddano pod głosowanie i przyjęto go wszystkiemi głosami przeciwko trzem.

W końcu p. Danielewicz dziękował wszystkim związkom, a w szczególności elektrowni za poparcie strejku, poczem zebrani w podniosłym nastroju rozeszli się, a po upływie godziny zajaśniało światło elektryczne w całem mieście. (b)

ZEBRANIE „PRACY" I ZWIĄZKU CHADECKIEGO.

Rano odbyły się również zebrania w związkach „Praca" i chadeckim, na którem przedstawiciele zwiazków referowali przebieg konferencji w Warszawie.

Po krótkich dyskusjach postanowiono zgodzić się na arbitraż. (b)

ZWOŁANIE KOMISJI ARBITRAŻOWEJ.

Wczoraj punktualnie o wyznaczonej godzinie przedstawiciele związków zawodowych podpisali w obecności inspektora pracy Wojtkiewicza zgodę na rozstrzygnięcie zatargu przez komisję arbitrażową.

Najpóźniej do środy 3 związki zawodowe robotnicze przedstawią trzech kandydatów na arbitrów, a związki przemysłowców również trzech.

Najpóźniej również we środę odbędzie się w inspektoracie pracy posiedzenie wspomnianej komisji.

O ileby komisja nie doszła do porozumienia sprawę rozstrzygnie superarbiter desygnowany przez rząd.

Prawdopodobnie punkt ciężkości na posiedzeniu komisji stanowić będzie nie kwestja samej podwyżki, lecz sprawa umowy głównej, gdyż przedstawiciele robotników, interpretując odpowiednio zwrot w formułce rządowej (zlikwidowanie zatargu w przemyśle) domagać się będą załatwienia wszystkich spornych kwestji, wynikłych w czasie od chwili zerwania przez przemysłowców umowy zbiorowej w przemyśle włókieniczym. (b,

PO ZLIKWIDOWANIU STREJKU.

W dniu wczorajszym natychmiast po otrzymaniu przez związki zawodowe zobowiązania co do zgody na arbitraż, okręgowy inspektor pracy p. Wojtkiewicz porozumiał się telefonicznie z ministerstwem pracy i złożył sprawozdanie z przebiegu wczorajszego strejku i jego zakończenia. (b)

NARADY ZARZĄDÓW ZWIĄZKÓW.

Dziś i jutro odbywać się będą narady zarządów głównych związków zawodowych nad sprawą osobowego składu komisji arbitrażowej i nad jej przebiegiem.

Przewidywane jest również naradzenie się wspólne zarządów wszystkich 3 związków ,które w sprawie umowy i obecnych żądań zajmują zgodne stanowisko. (b.)

TRAMWAJARZE STRAJKUJĄ NADAL.

Mimo zakończenia strajku powszechnego pracownicy tramwajów nie przystąpili do pracy i strajkują nadal w celu uzyskania żądań ekonomicznych.

Tramwajarze domagają się 13 pensji i wyrównania płac z płacami pracowników tramwajowych w Warszawie.

Dyrekcja oświadczyła, że w swoim czacie pracownicy uzyskali włączenie 13-ej pensji do ogólnych swych płac, wobec czego nie może im obecnie do tej płacy dodać znów 13 pensji.

Co zaś do wyrównania płac. to żadna ze stron nie wie, jakie są płace tramwajarzy warszawskich. (b.)

NA TRAMWAJACH PODMIEJSKICH STREJK TRWA.

Pracownicy tramwajów podmiejskich jeszcze w dniu 14 listopada wystąpili z żądaniem podwyższenia płac o 23 proc. i wypłacenia 13 pensji.

W piątek pracownicy przystąpili do strejku protestacyjnego choć uczynili to wcześniej niż uchwalili z powodu braku prądu, ale o godz. 4 stanęły nawet tramwaje pabjanickie choć nie korzystają z prądu elektrowni łódzkiej.

Tymczasem wczoraj o godz. 2 po poł. miała się odbyć konferencja, na której przed gmach Siemensa przybyli gremjalnie pracownicy kolejek. Jednakże okazało się, że p. Gierlich na konferencję nie przyjechał, wobec czego pracownicy postanowili do pracy nie przystępować aż do czasu uwzględnienia ich żądań.

Biuro kolejek dojazdowych nie strejkuje, a nawet nie przerywało pracy podczas strejku powszechnego wbrew uchwale międzyzwiązkowej komisji pracowniczej. (b)

STREJK W PRZEMYŚLE DZIANYM TRWA.

Zapowiedziana na piątek konferencja w inspektoracie pracy w celu zlikwidowania strejku trykociarzy i pończoszników została odroczona do wtorku przyszłego tygodnia.

Ponieważ robotnicy dotychczas żadnej podwyżki nie otrzymali, strejk w przemyśle dzianym trwa nadal. (b)

DELEGACJA PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH U MIN. SOKALA.

Warsz. koresp. „Republiki" telef.:

Wczoraj p. minister Sokal przyjął delegację pracowników umysłowych. Delegacja wręczyła p. ministrowi uchwały pracowniczych związków zawodowych oraz postulaty dotyczące natychmiastowego rozpoczęcia przez rząd akcji pomocy bezrobotnym i jaknajszybszym wniesieniu do sejmu ustawy o ubezpieczeniu pracowników umysłowych na wypadek bezrobocia, wreszcie cały szereg spraw perwszorzędnej wagi.

P. minister do przedstawionych sobie spraw odniósł się przychylnie i przyrzekł delegacji udzielić swego poparcia.

KOMUNIKAT ZW. ZAW. PRAC. ZAKŁ. UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ.

Związek zawodowy pracowników miejskich i zakładów użyteczności publicznej na wezwanie związku przemysłu włókienniczego wyłonił komisję strejkową i dla poparcia słysznych żądań ogółu pracowników w przemyśle włókienniczym proklamował strejk, który trwał w dniu 5 i 6 grudnia r. b.

Po wysłuchaniu w dniu dzisiejszym sprawozdania związku włókienniczego i przyjęciu do wiadomości, iż robotnicy zgadzają się na arbitraż, komisja strejkowa postanowiła na posiedzeniu swym, odbytym w dniu wczorajszym o godzinie 2 i pół popołudniu, strejk zlikwidować i wezwać wszystkie instytutcje reprezentowane w komisji strejkowej do natychmiastowego podjęcia pracy.

Podjęte przez związki nasze akcje, zmierzające do poparcia słusznych postulatów włókniarzy osiągnęły swój cel, wykazujący konsolidację ruchu zawodowego na terenie m. Łodzi i jednomyślność na polu walki o byt ekonomiczny klasy pracującej.

Komisja międzyzwiązkowa związku pracowników miejskich i użyteczności publicznej w Łodzi.

Łódź, 6 grudnia 24.

W sprawie podatku obrotowego.

Warsz. koresp. „Republiki" telef.:

Z powodu informacji niektórych pism, iż w ministerstwie skarbu ukończono opracowanie projektu nowego do ustawy o podatku obrotowym, że projekt ten już w połowie b. m. wpłynie do sejmu i że najważniejszym jego punktem jest norma podatku dla hurtowników w wysokości pół proc., dla detalistów zaś w wysokości 2 proc. od obrotu, ministerstwo skarbu wyjaśnia, iż istnieje wprawdzie projekt zmiany podatku przemysłowego (od obrotu) w kierunku przystosowania go do obecnych warunków gospodarczych, zmienianych wobec sanacji skarbu i utrwalenia się waluty, projekt jednak konkretnie nie został ukończony, stawki opodatkowania ostatecznie nie zostały ustalone.

ODEON Dziś i dni następnych!!! ODEON

Najpotężniejsze arcydzieło filmowe

Zupełnie nowe wydanie. Zupełnie nowe wydanie.

„QUO VADIS"

2 SERJE (14 AKTÓW

Bachanalje cezarów rzymskich. — Igrzyska cyrkowe. — Wyścigi kwadryg. — 137 lwów i tygrysów. Walka Ursusa z turem. — „Żywe pochodnie". — Wspaniałe sceny z życia starożytnej Romy.

Początek przedstawień o godz. ½2-ej po poł.

Powiększona orkiestra pod dyr. p. Leona Kantora.

SPRAWY POLITYKI POLSKIEJ.

KONGRES WITOSOWCÓW.

Warsz. koresp. „Republiki" telef.:

Dziś i jutro odbędzie się w Warszawie kongres „Piasta". W obradach wezmą udział najwybitniejsi politycy tego stronnictwa.

INSPEKCJA ODCINKÓW GRANICZNYCH.

Warsz. koresp. „Republiki" telef.:

Dowódca okręgu obrony pogranicza, gen. Minkiewicz powrócił w dniu wczoraj szym z inspekcji odcinków granicznych i dziś zamelduje się u p. ministra spraw wewnętrznych.

CO BĘDZIE Z MIN. MIKLASZEWSKIM.

Warsz. koresp. „Republiki" telef.:

Koła sejmowe nie przestają zajmować się przesileniem na stanowisku ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego. Szczególna ruchliwość w ratowaniu p. Miklaszewskiego wykazuje klub Z.L.N. Klub ten porozumiewa się z chrześcjańsko-narodową frakcją sejmową, aby we środę przy 3-im czytaniu budżetu dodatkowego poparła min. Miklaszewskiego

Gdyby klub ten zdecydował się na to, co zresztą jest zupełnie możliwe, wówczas wniosek o skreślenie 100 złotych z budżetu ministerstwa oświaty mało miałby szans przejścia i p. Miklaszewski mógłby być uratowany.

Opinja centrum i lewicy sejmu, jak nas informują, nie pogodziłaby się z tym faktem i nie przestałaby domagać się nadal ustąpienia p. Miklaszewskiego. — Wybitni posłowie lewicy umiarkowanej uważają, że pozostanie p. Miklaszewskiego w gabinecie w takich warunkach byłoby kompromitujące.

KOMPROMITACJA POLICJI LWOWSKIEJ W SPRAWIE STEIGERTA.

Warszawski „Kurjer Czerwony" donosi, iż dzienniki warszawskie, które doniosły o sensacyjnym zwrocie w sprawie zamachu na p. prezydenta Rzeczypospolitej, zostały skonfiskowane.

Represje te tłómaczyć należy tem, że prasa warszawska podkreśliła bez ogródek kompromitację policji lwowskiej, która prowadziła dochodzenie, opierając się na fałszywych danych i nie potrafiła pchnąć jej na właściwe tory.

PRZEMYTNICTWO PAPIEROSÓW POLSKICH DO GDAŃSKA.

Agencja Wschodnia.

Gdańsk, 6 grudnia.

Z powodu znacznej różnicy cen tytoniu a szczególnie papierosów w Polsce i Gdańsku, przemycanie papierosów polskich do Gdańska rozwinęło się w ostatnich czasach w sposób niebywały.

Policja gdańska aresztuje codziennie po kilkudziesięciu przemytników, wiozących z sobą znaczne ilości papierosów.

W poszczególnych wypadkach konfiskuje policja po kilka tysięcy sztuk papierosów.

„TELEGRAMY BŁYSKAWICZNE" MIĘDZY POLSKĄ I GDAŃSKIEM.

Agencja Wschodnia.

Gdańsk, 6 grudnia.

Z dniem 1 stycznia r.p. wprowadzone zostaną między Polską a Gdańskiem t. zw. telegramy błyskawiczne, wynoszące dziewięćkroć więcej, niż telegramy zwykłe.

Jeden z najzuchwalszych bandytów

Panicz vel Kosior

przyjechał na „gościnne występy" do Łodzi.

Przed kilku dniami pojawiła się w prasie wiadomość, że osławiony bandyta Panicz, grasujący od dłuższego czasu na terenie pow. łańcuckiego, wyjechał na „gościnne występy" do Łodzi i Warszawy.

Od osoby przybyłej z łańcuckiego, dowiadujemy się kilku szczegółów o zuchwałym bandycie i jego awanturniczym życie. Panicz nazywa się właściwie Kosior. Ma ukończonych kilka klas gimnazjalnych. Jest on dezerterem jeszcze z armji austrjackiej i grasuje w powiecie łańcuckim od roku 1914.

Żandarmerja austrjacka była wobec niego bezsilna, jak obecnie policja polska Kosior w napadach jest niezwykle zuchwały i odznacza się bezwzględnością w stosunku do tych, którzy chcieli dopomóc do schwytania go. Teroryzuje całą okolicę a znając ją na wylot, potrafi zapadać nieraz na czas dłuższy w tamtejszych lasach i ukrywać się po głuchych odległych, wioskach. Nieraz całemi tygodniami siedzi cicho, aż nagle wyrasta jak z pod ziemi coraz w innej okolicy i daje znać o sobie jakimś morderstwem lub zuchwałym rabunkiem. Doszło do tego, że zarząd dóbr łańcuckich, ogłosił, iż każdemu kto się przyczyni do ujęcia Kosiora, odda na własność kilka mórg ziemi.

Prezydent Estonji był w niebezpieczeństwie.

Powstańcy komunistyczni otoczyli jego mieszkanie, lecz udało mu się zbiec.

Helsingfors, 6 grudnia.

Według ostatnich wiadomości z Tallinu w putschu brała udział kompanja piechoty estońskiej, która została podburzona przez komunistów. Inne kompanje pozostały wierne rządowi i generał Laidoner z łatwością stłumił powstanie.

Prezydentowi państwa p. Akelowi, zagrażało poważne niebezpieczeństwo. Komuniści otoczyli jego mieszkanie. Adjutantowi prezydenta udało się ostrzec o grożącym niebezpieczeństwie, prezydent wyskoczył przez okno i ukrył się w gmachu ministerjum spraw wojskowych, znajdującem się w pobliżu.

SPOTYKACZ SZUSTOWA

RADIO APARATY NADESZŁY RADIO

SALON SAMOCHODOWY

Michał Bogusławski

Łódź, Piotrkowska № 150. — Tel. 29-40.

zawiadamia, że stacja odbiorcza została uruchomiona i przyjmuje się zamówienia na aparaty André Hardy.

Opony i kiszki Michelin Cablé oraz akcesorja samochodowe.

Wystawy dywanów wschodnich z powodu strejku powszechnego urządzić nie mogliśmy.

Bracia Z. i A. Rappeport Piotrkowska 15 Tel. 18-93.

Perskie Dywany piękne w rysunkach i gatunku.

Nr. 335. **REPUBLIKA** 7 grudnia 1924

Strejk, robotnicy i związki zawodowe

I.

W chwili, gdy słowa te ukażą się w druku, wielkie zmagania w przemyśle włókienniczym mają się już ku końcowi,

Tem niemniej kilka uwag (choćby nawet retrospektywnych!) — uwag i wyjaśnień o **właściwej genezie i istocie strajku** — musi być mało uświadomionej opinji publicznej rzucone...

Dwadzieścia trzy procent...

Czyż o to **tylko** toczy się właściwy spór i walka, czyż o to tylko wytworzyło się tyle napięcia bojowego i krzyku w całej prasie polskiej?

Nawet powierzchowna obserwacja dowodzi, że tak nie jest: P. P. S. w odezwie nawołującej do strejku pisała o „**przeglądzie sił bojowych**" proletarjatu, — przemysłowcy przez cały czas strajku nie chcą zasiąść do stołu z przedstawicielami robotniczemi.

Wyjaśnienie: walka jest nawskroś dynamiczna, — toczy się o przewagę, — dominację. — władzę!

— — — — — — — —

Instytucja „delegatów fabrycznych" — coś nakształt „Betriebsratów" niemieckich, coś niby słaby odblask rosyjskich „komitetów fabrycznych" — od pewnego czasu na terenie łódzkim zamiera, zanika...

Wypowiedzenie umowy kolektywnej przez przemysł (latem bieżącego roku) usunęło podstawę do ingerencji delegatów fabrycznych, osłabiło ich wpływy wśród masy robotniczej, spowodowało stopniowe kruszenie się władzy i autorytetu związków zawodowych.

Dwu lub trzydniowa praca w tygodniu osłabiła siłę odporną robotnika włókienniczego, zdała go na łaskę i niełaskę pracodawcy, doprowadziła do regulowania warunków płac i pracy (wedle pewnego, trafnego wyrażenia) — „na poszczególnych podwórkach fabrycznych"...

Nie wdajemy się (narazie) w ocenę tych faktów — nie wartościujemy — konstatujemy tylko ich istnienie!

W tych warunkach — związki zawodowe, przeczuwając zanik wpływów, a nie mogąc, czy nie umiejąc rozwinąć nowej dostatecznej **siły organizacyjnej** — uciekły się do metody wojennej: **walka miała złączyć rozpierzchłe masy, — zwycięstwo odświeżyć wyblakły nimb i autorytet związkowy...**

Strona przeciwna — intuicyjnie wyczuwając, czem będzie przegrana dla robotników, — wyczuwając, iż porażka strajku przyniesie zupełną zagładę instytucji „delegatów robotniczych" (w murach fabrycznych), osłabi bardzo związki zawodowe — przyjęła od początku postawę skrajnej nieustępliwości!

— — — — — —

Czemżeż są związki zawodowe robotnicze, z **punktu widzenia interesów warsztatu pracy?**

Leży przedemną dziełko bardzo tęgiego, a nawskroś konserwatywnego organizatora przemysłowego w Niemczech („Kritik des Taylor Systems" Gustav Frenz, Verlag Springer 1920).

W rozdziale, zatytułowanym „Der Arbeiter- und Betriebsrat" czytamy:

„Od czasu przewrotu (w roku 1918) robotnicy nie zadawalają się udzieleniem im pełni praw politycznych, pragną oni mieć pewien współudział (Mitbestimmungsrecht) w prowadzeniu samej produkcji, pragną występować jako czynnik równouprawniony w zużytkowaniu ich siły roboczej przy samym procesie pracy".

„To żądanie nie jest dla nas czemś nowem. — od lat już było ono przez socjal-demokrację niemiecką wystawiane. Że jednak wprowadzenie tego postulatu w życie przyjęło **tak dzikie formy** — przypisać należy li tylko temu, **iż większość robotników naszych** (w chwili przewrotu) **nie była wyszkolona w związkach zawodowych.** Gdybyśmy podczas rewolucji mieli przynajmniej 80 proc. naszych robotników **przeszkolonych związkowo — oszczędzone byłyby naszemu życiu gospodarczemu wszystkie te wstrząśnienia, jakie ono przebyło!** Żądania byłyby wówczas stawiane w takiej formie i postaci, któraby umożliwiała przynajmniej — rzeczowe ich traktowanie".

„Przeszkolenie związkowe — pisze dalej tenże sam autor — następuje jednak dopiero po wieloletniej przynależności do związku zawodowego. **Zakłada ono najwyższą dyscyplinę w łonie samej organizacji — w przeciwnym wypadku przewódcy związkowi nie są w stanie masy opanować!"**

— — — — — — —

Słowa powyższe pisane w Niemczech i dla Niemiec — jakżeż w pełni stosują się do Polski!

Ktokolwiek w swojej codziennej praktyce fabrycznej zmuszony jest załatwiać sprawy robotnicze, ktokolwiek przystępuje do spraw tych bez uprzednio przyjętych doktryn i uprzedzeń — przekonać się musiał, iż **pertraktowanie z masą** na podwórzu fabrycznem jest stokroć trudniejsze i przykrzejsze, aniżeli dyskusja z kilku choćby najniechętniej usposobionemi, najbardziej zaciętymi delegatami robotniczymi!

Lekkomyślnością więc i krótkowzroczną jest dążenie do rozbicia związków zawodowych — lekkomyślnością, która może pociągnąć jaknajfatalniejsze następstwa: gdy spokojna napozór i plastyczna masa, pozbawiona wyszkolonych związkowo przywódców — zamieni się w pozbawiony hamulców rozszalały tłum...

Ale...

Warunkiem koniecznym, warunkiem sine qua non — istnienia i owocnej działalności związków zawodowych — jest **absolutna dyscyplina i poczucie hierarchji w łonie samych organizacji robotniczych!**

Niestety, w przemyśle włókienniczym warunki pracy były pod tym względem jaknajfatalniejsze!

Delegaci robotnicy znajdowali posłuch u ciemnej masy robotniczej tylko wtenczas gdy schlebiali jej najniższym instynktom i potrzebom. — Często, ciż sami delegaci odgrywali komedję „niemożności opanowania masy", podżegając ją od tyłu i inscenizując zbiorowe „wybuchy" niezadowolenia...

Piszący te słowa, walcząc z podobnego rodzaju trudnościami, zwrócił się do przewódców pewnej rady okręgowej klasowych związków zawodowych — z prośbą o interwencję...

Panowie przewódcy okazali pełne zrozumienie rzeczywistej sytuacji, — usiłowali nawet (ożywieni jaknajlepszemi intencjami!) wpłynąć na delegatów i samych robotników argumentacją rozumową — lecz, niestety, spotkali się ze strony robotników z bardzo „gorzkiemi" zarzutami...

Usłyszeliśmy wówczas bardzo smutne wyznanie, iż „delegaci wyłamują się z pod kierownictwa przewódców związkowych, — a masa robotnicza czyni to samo.., z delegatami!

Cóż więc dziwnego, iż w tych warunkach wśród przemysłowców rozpowszechniło się mniemanie, iż pozbawienie związków i delegatów ingerencji w murach fabrycznych równoznaczne jest z zaprowadzeniem ciszy i porządku w produkcji!

Jedynem wyjściem z tego błędnego koła anarchji, ciemnoty i zacofania jest — niezmordowana systematyczna, **intensywna praca oświatowo-organizacyjna** w łonie samych organizacji robotniczych, — praca pozbawiona cech demagogji i utargowywania dorywczych, pozornych sukcesów!

Po latach wielu takiej pracy — rezultaty jej byłyby uznane nietylko przez robotników, ale i przez tych, którzy stoją na straży interesów warsztatów pracy.

inż. Rustyn.

Dzisiejsze wybory w Niemczech.

Dążenie do ustabilizowania stosunków wewnętrznych. — Zanik partji krańcowych na korzyść konsolidacji centrum. — Państwotwórcze tendencje socjalistów.

Dzisiaj odbywają się wybory w Niemczech. Drugi raz już w tym roku lud niemiecńi idzie do urn, aby zadecydować, komu powierzyć ster rządów Rzeszy. Niedawno odbyte wybory do parlamentu we Francji i w Anglji, oraz wybory prezydenta Coolidge'a w Stanach Zjednoczonych określiły na pewien dłuższy okres czasu bieg polityki świata, a przeważająca większość w izbach zapewniła do pewnego stopnia stałość i ciągłość rządów w tych państwach. Dzisiaj ustanowiony będzie rząd i dla Niemiec. Świat powojenny przychodzi powoli do siebie, a czynniki polityki międzynarodowej precyzują się i konsolidują.

Trudno jest nawet dzisiaj mówić o wynikach wyborów i o szansach poszczególnych partji. Jak wiemy z doświadczenia, które nam dały wybory francuskie i angielskie, decyduje tutaj nietylko siła poszczególnych kierunków, ale przedewszystkiem nastrój mas i pewne niewidzialne czynniki wewnętrzne posiadające w danym momencie niemal jedyny wpływ na powodzenie danej listy.

W powojennych Niemczech dają się zaobserwować dwa główne kierunki, nurtujące w społeczeństwie, którego opinja kształtuje się pod wpływem traktatu wersalskiego i reparacyjnej polityki sojuszników. Z jednej strony występują ostro różne odcienie obrażonej dumy narodowej, przechodzące często w ślepą zawziętość, rozpacz i bunt; z drugiej strony zaś pragnienie życia, utrzymanie czy odbudowanie porządku, a przedewszystkiem ogólno-ludzki instynkt samozachowawczy. Z jednej strony nacjonalistyczna nienawiść i żądza zemsty, z drugiej zaś stroy — gojenie ran, zadanych przez wojnę. Z jednej strony buńczuczność i romantyka, z drugiej — trzeźwość i godzenie się z istniejącym stanem rzeczy. Jakkolwiekby się wydało dziwnem w Niemczech nacjonalizm separował się zupełnie od konserwatyzmu i wykopał pomiędzy niemi nieprzebytą przepaść. Albowiem nacjonalizm niemiecki stoi na stanowisku walki ze stosunkami politycznemi i granicznemi, stworzonemi przez porażkę Rzeszy oraz z zawartemi na tej podstawie traktatami; konserwatyści natomiast występują w roli obrońców faktów dokonanych i pracują nad stopniowym i organicznym leczeniem skutków wojny i pokoju. Monarchiści występują w roli radykałów i rewolucjonistów, a republikanie idą na kompromisy i stanowią ostoję ładu i spokoju.

Oczywiście, wielkie wstrząśnienie, jakie przebyły Niemcy, wykoleiły i zdezorganizowały aparat państwowy, potęgując jego upadek ekonomiczny i rozkład socjalny, co sprzyja zazwyczaj rozwojowi i wzrostowi kierunków skrajnych. Wraz z wystąpieniem na widownię wojującego i radykalnego nacjonalizmu podnieśli również głowę komuniści. Posunęło to znacznie naprzód reformy społeczne i pozwoliło na realizacje wielu punktów programu socjalistycznego. Cała energja socjalistów niemieckich wytężona jest obecnie jeśli już nie o wywalczenie nowych, to przynajmniej o utrzymanie dotychczasowych zdobyczy. Okazało się mianowicie, iż klęska polityczna i ekonomiczna Niemiec, a przedewszystkiem utrata rynków zbytu i olbrzymie sumy reparacyjne ciążące na państwie, zahamowała znacznie rozwój reform społecznych i wiele ze zdobyczy klasy pracującej trzeba było na pewien czas zawiesić. Uświadomienie i wysoki poziom kulturalny robotnika niemieckiego zdziałały, iż radykalna lewica (komuniści) znacznie straciła na sile, natomiast socjalistyczna prawica wszystkie swe siły wytężyła w kierunku podtrzymania konserwatywnego centrum, podkreślając swój państwowo-twórczy charakter.

O ile w Niemczech silnym jest pęd do normalizacji życia i żądza odbudowy — dowiodły najlepiej ostatnie lata istnienia republiki. Nie bacząc na olbrzymie trudności — siły rozkładowe zostały unicestwione i Rzesza powoli wkracza na szerokie tory wspaniałego rozwoju. Gdyby nie ciągła niepewność i nieskrystalizowane stosunki międzynarodowe, proces ten postępowałby znacznie szybciej i nie przeszkadzałyby mu różne „putsche" i wybryki nacjonalistyczne.

Można mieć nadzieję, że obecnie, gdy polityka międzynarodowa weszła w bardziej spokojne stadjum, a wiele przesądów i wojennych uprzedzeń straciło na swej dawnej aktualności i sile, Niemcy odzyskują swe mocarstwowe stanowisko i odegrają poważną rolę w koncernie europejskim.

To też również i dla Polski wybory u jej bezpośredniego sąsiada nie mogą przejść bez wrażenia, a charakter przyszłego rządu niemieckiego będzie posiadał wielki wpływ na nasz stosunek do Rzeszy i kierunek naszej polityki zagranicznej.

Z. Z.

REDAKTORZY NIEMIECCY W OBRONIE „POMERELLEN TAGEBLATTU"

Agencja Wschodnia.

Gdańsk, 6 grudnia.

Związek niemieckich redaktorów w Gdańsku uchwalił na specjalnemzebraniu protest przeciwko wyrokowi sądu starogardzkiego, skazującego na areszt p. Krulla, redaktora wychodzącego w Tczewie „Pomerellen Tageblattu", za artykuły, występujące przeciwko Polsce.

ROZBROJENIE FLOTY WRANGLA.

Agencja Wschodnia.

Paryż, 6 grudnia.

Flota Wrangla, stacjonowana wporcie Biserty, znajdująca się tam od 1920 roku, została na rozkaz rządu francuskiego w dniu 6 bm. **rozbrojoną.**

Nowi ambasadorowie wręczają listy uwierzytelniające i ordery.

Chłapowski u Herriota, de Panafieu u prez. Wojciechowskiego

PROCEDURA PARYSKA.

Paryż, 6 grudnia.

Prezes rady ministrów Herriot rewizytował wczoraj ambasadora Chłapowskiego, który złożył Herriotowi wizytę na dwa dni przed wręczeniem listów uwierzytelniających prezydentowi republiki. W czasie tej wizyty ambasador Chłapowski wręczył Herriotowi w imieniu Prezydenta Rzplitej odznaki wielkiej wstęgi orderu Orła Białego. Doręczenie odznak odbyło się w obecności całego personelu ambasady.

W przemówieniu swem ambasador Chłapowski przypomniał usługi jakie oddał sprawie polskiej Herriot, zarówno na stanowisku mera Lionu, gdzie zwracający się doń Polacy, znajdywali zawsze życzliwe przyjęcie, jako też na stanowisku senatora deputowanego, publicysty i prelegenta broniącego stale sprawy Polski. Ambasador przytoczył ustęp odczytu Herriota, wygłoszonego w lutym 1919 roku, w którym prelegent powitał zmartwychwstanie Polski — przyjaciółki Francji, życząc jej wytrwałości i męstwa.

Polska, mówił ambasador Chłapowski, jest i będziewytrwałą w dziele organizacji wewnętrznej kraju i czuwaniu nad bezpieczeństwem traktatów, jak również w dążeniu do stabilizacji pokoju dla którego sojusz francusko-polski jest najlepszą gwarancją.

Herriot, dziękując podkreślił raz jeszcze przyjaźń swą dla Polski i oddania się sprawie polskiej. Rząd francuski, powiedział premjer, uważa za jeden z najważniejszych swych obowiązków ścisłą współpracę z Polską czynnikiem pokoju i równowagi europejskiej.

Po tej uroczystości między obu mężami stanu odbyła się dłuższa poufna rozmowa.

PROCEDURA WARSZAWSKA.

Polska Agencja Telegraficzna.

Warszawa, 6 grudnia.

Dnia 6 grudnia o godzinie 12-ej pan prezydent Rzplitej przyjął na zamku królewskim J. E. p. A. de Panafieu, ambasadora Francji, który złożył swe listy uwierzytelniające. Pan ambasador udał się na zamek w towarzystwie dyrektora protokułu St. Przeździeckiego powozem p. prezydenta Rzplitej, poprzedzanym przez trębaczy na białych koniach i otoczonym eskortą ułanów przybocznego szwadronu. W następnych powozach jechali generał Dupont, szef francuskiej misji wojskowej, radca ambasady baron de Vaux oraz adjutant pana prezydenta por. Łaszkiewicz.

Gdy orszak wyruszył z przed ambasady francuskiej w alejach ujazdowskich, oraz gdy zbliżył się do bramy zamkowej, trębacze odegrali fanfarę.

W dziedzińcu zamkowym bataljon piechoty 21 pp. ze sztandarami pod dowództwem pułk. Jacenika oddawał honory wojskowe. Orkiestra odegrała marsyljankę. U progu sieni zamkowej dwóch adjutantów prezydenta Rzplitej powitało ambasadora i wprowadziło na pokoje. — W sieni głównej oddział kompanji przybocznej oddawał honory wojskowe.

U wejścia do apartamentu oczekiwał ambasadora gen. Suszyński, komendant miasta w otoczeniu oficerów, zastępca szefa protokułu J. Tarnowski i R. Przeździecki, witali ambasadora u wejścia do sali Canaletta. U progu zaś następnej sali szef kancelarji cywilnej p. K. Lenc i gen. adjutant pułk. Zaruski. W sali tronowej wyszedł na spotkanie ambasadora p. minister spraw zagranicznych Skrzyński.

P. prezydent Rzplitej oczekiwał w sali rycerskiej w towarzystwie p. prezesa rady ministrów Grabskiego, p. ministra spraw wojskowych gen. Sikorskiego i w obecności całego personelu swego domu cywilnego i wojskowego.

Składając swe listy uwierzytelniające p. de Panafieu wygłosił następujące przemówienie:

Po przemówieniu pan prezydent Rzeczypospolitej udzielił p. ambasadorowi prywatnego posłuchania w swoim gabinecie, w czasie którego p. ambasador wręczył p. prezydentowi imieniem prezydenta republiki francuskiej wielką wstęgę orderu legji honorowej.

Po skończeniu audjencji ambasador francuski został odprowadzony do powozu z tymi samymi honorami i powrócił do siedziby ambasady, w obecności tego samego orszaku, w jakim przybył na zamek.

MOWA P. DE PANAFIEU.

„Mam zaszczyt złożyć na ręce waszej ekscelencji listy, za pośrednictwem których pan prezydent republiki francuskiej uwierzytelnia mnie wobec niego w charakterze nadzwyczajnego i upełnomocnionego ambasadora.

Podnosząc do stopnia ambasady swoje przedstawicielstwo przy Rzeczypospolitej Polskiej, rząd mój potwierdza raz jeszcze znaczenie, jakie przywiązuje do rozwoju stosunków między dwoma krajami zaprzyjaźnionemi i sprzymierzonymi, a zarazem swą wiarę w świetną przyszłość Polski.

Od chwili zawarcia pokoju, który zwrócił jej niepodległość, Polska musiała poświęcić się tak trudnej i tak doniosłej pracy nad swą odbudową organizacją. Dokonała ona zaszczytnie większej części dzieła, to też dzisiaj nie można podawać w wątpliwość prawa Polski do zabierania głosu w dyskutowaniu poważnych spraw, które obchodzą Europę.

Los niezwykle przyjazny pozwolił mi śledzić za postępami wielkiego dzieła narodowego odbudowy, w którym współdziałali wszyscy Polacy, i będą szczęśliwi mogąc być obecnym przy jej całkowitym urzeczywistnieniu, spełniając nowe i zaszczytne czynności, które mi zostały zawierzone dzięki zaufaniu mojego rządu.

Jestem głęboko przeświadczony o zaszczycie, który mi przypadł w udziale, nawiązania dawnych tradycji, datujących od 4 wieków.

Nie wspominając o średnich wiekach, kiedy to, według legendy nastąpiło pierwsze zetknięcie polaków z francuzami, nie mogą zapomnieć o tem, że stosunki polityczne między Francją a Polską zostały nawiązane na początku 16-go w. W 1519 r. pierwsi ambasadorowie francuscy, Antoine de Lameth i Jean de Langoac zostali wysłani przez Franciszka I do króla Zygmunta I. Imponującą jest lista ich następców podczas długiego i pełnego chwały okresu od tej daty, aż do rządów Stanisława Augusta.

Jestem niezmiernie dumny z wznowienia tytułu ambasadora w Polsce odrodzonej.

Nowa godność, którą zostali zaszczyceni przedstawiciele Polski w Paryżu i przedstawiciel Francji w Warszawie, pozwoli im na silniejsze zacieśnienie stosunków przyjaznych, nacechowanych zaufaniem między naszymi dwoma krajami a które nowe źródło w więzach odwiecznych i nierozerwalnych, Francja i Polska, jedakowo wierne traktatowi, będą nadal współpracowały jaknajściślej w duchu realnej pracy i pokoju, żeby przyczynić się do zapewnienia światu bezpieczeństwa i postępu.

Wszystkie moje wysiłki zostaną skierowane w celu wywiązania się z nowej mnie powierzonej misji która, jestem przekonany, będzie dla mnie o tyle łatwą, ile przyjemną.

Mam nadzieję, że podobnie, jak w dawnych latach, wasza Ekscelencja i Jego Rząd zechcą okazać cenne poparcie.

Proszę Pana, Panie Prezydencie przyjęcie życzeń pomyślności dla Jego Osoby i dla wielkiego i znakomitego Narodu Polskiego.

ODPOWIEDŹ PREZYDENTA WOJCIECHOWSKIEGO.

„Panie Ambasadorze! Jestem niezmiernie szczęśliwy, przyjmując z rąk Waszej Ekscelencji listy, przez które prezydent republiki francuskiej uwierzytelnia pana przy mnie.

Dzień, w którym ambasador francuski przedstawia nanowo głowie państwa polskiego swe listy uwierzytelniające, jest dniem święta, dla narodu polskiego gdyż dzień ten wiąże teraźniejszość ze sławną przeszłością historyczną z wielkiemi tradycjami przyjaźni polsko-francuskiej do których naród polski jest szczerze przywiązany.

Jest wielkim i bolesnym przywilejem Francji we wszystkich wielkich chwilach jej dziejów, w których jest ona powołaną do walki przeciwko całemu światu przeciwników, że walczy nietylko w swej słusznej obronie, o swoje bezpieczeństwo i dobrobyt, ale jednocześnie walczy o wyższe interesy ludzkości, o wolność narodów raz o wielkie idee odradzające świat. Jest ona ich apostołem, inicjatorem i strażnikiem. To wysokie posłannictwo genjusza francuskiego sprawiło, że każde wezwanie Francji znajdowało po wszystkie czasy dźwięczne echo we wszystkich sercach, we wszystkich sumieniach i rozlegało się rozgłośnem brzmieniem po szerokich polach Polski, unikając aż pod strzechy najodleglejszych wiosek.

Wierna swej przeszłości, natychmiast po ustaniu wielkiej i straszliwej zawieruchy, jaka przeszła nad światem, Francja, symbol zwycięstwa sprawiedliwości nad siłą, wyciągnęła swe ręce, pokryte jeszcze ranami ku narodu, dla których czuła się starszą siostrą, aby je podtrzymać wesprzeć swą pomocą. Naród polski oswobodzony z więzów niewoli, pielęgnuje z nabożnym uczuciem wzruszenia to wspomnienie, które stanowi nierozerwalny węzeł, łączący go z braterskim narodem francuskim.

Ścisłe węzły które łączą Polskę i Francję przez obejmujące szereg wieków wspomnienia wspólnej przeszłości, wznowione świeżemi wspomnieniami, oraz wspólnością interesów, które z każdym rokiem posuwającej się naszej odbudowy narodowej z natury rzeczy wzrastają, nadając współpracy naszej na rozmaitych polach działalności politycznej i ludzkiej charakter coraz to zupełniejszej harmonji. Pośród wszystkich pierwiastków, które najbardziej zbliżają narody, wspomniane braterstwa broni jest najsilniejszym, a nasza historja jest wspomnieniami o tem przepełniona braterstwo broni i stanowi dzisiaj jeszcze niejako cement w stosunkach naszych obecnych i w przyszłości, lecz nie jest to braterstwo w walkach, gdzie przelewana będzie krew dla zdobyczy materjalnych, lecz raczej w wielkiej bitwie ostatecznej, od której zależy przyszłość cywilizacji, i kultury całego świata, wielkiej bitwie, wydanej dla doprowadzenia do panowania sprawiedliwości szanującej traktaty zapewniającej godność bezpieczeństwa pracy i postępu człowieczeństwa.

Panie Ambasadorze! Wiem, że Francja nie mogła mieć lepszego i bardziej wybitnego wyraziciela swej polityki wobec nas, ani też przyjaciela szczerszego bardziej lojalnego i lepiej znającego nasz naród, dla wykonywania wysokich funkcji, jakie panu są powierzone. Mogliśmy w ciągu lat, jakie pan spędził pośród nas, ocenić wysokie zalety osobisate, które Wasza Ekscelencja ujawnia w służbie dla swej ojczyzny i dla naszej wspólnej polityki.

Mogę Pana zapewnić, Panie Ambasadorze, że przy spełnianiu nowej misji, jaką Panu poruczono, będzie Pan mógł zawsze tak samo, jak w przyszłości, liczyć na moje i rządu polskiego poparcie.

Pakt angielsko-francuski przeciw bolszewikom

Paryż, 6 grudnia.

Polska Agencja Telegraficzna.

Według „Matin" prawdopodobnie podczas pobytu w Rzymie Chamberlain poruszy w rozmowie z Briandem wniosek wielkobrytyjski dotyczący zawarcia paktu, mającego łączyć Francję z Wielką Brytanją w walce przeciwko niebezpieczeństwom jakimi zagraża bolszewja bezpośrednio lub przez Niemcy, względnie też niebezpieczeństwo wyłaniające się w związku z odległymi ruchami muzułmańskimi.

Paryż, 6 grudnia.

Polska Agencja Telegraficzna.

„Matin" donosi, że na czwartkowem posiedzeniu rady ministrów zajmowano się sprawą agitacji komunistycznej i wysłuchano sprawozdania ministra spraw wewnętrznych, wykazującego rozpoczęcie się nowej ofenzywy bolszewickiej prowadzonej przy współudziale licznych organizacji cudzoziemskich. Rząd postanowił wydać wszelkie niezbędne zarządzenia celem wstrzymania rozwoju propagandy. Między innymi odwołani w swoim czasie nauczyciele komuniści nie zostaną wyznaczeni z powrotem na swe stanowiska. 10 komunistów cudzoziemców, podlegających wysiedleniu, zostanie dzisiaj odstawionych do granicy.

Quimper, 6 grudnia.

Polska Agencja Telegraficzna.

Minister spraw wewnętrznych zarządził zawieszenie w czynnościach burmistrza komunistycznego Douarnenez a w związku z procesem w sprawie buntu, zniewag i naruszenia wolności pracy w czasie ostatnich strejków. Burmistrz będzie postawiony przed izbą karną. Wobec zarządzonego odwołania burmistrza m. Quimper prefekt objął władzę policyjną i czuwa nad porządkiem w mieście.

VOTUM ZAUFANIA DLA MUSSOLINIEGO.

Polska Agencja Telegraficzna.

Rzym, 6 grudnia.

Senat uchwalił votum zaufania dla rządu. Za rządem głosowało 209 senatorów, przeciwko rządowi 51, zaś 34 wstrzymało się od głosowania.

Na wulkanie egipskim.

Londyn, 6 grudnia.

Wobec wiadomości o wykryciu spisku egipskiego, którego celem było zamordowanie szeregu wybitnych osobistości angielskich, wznowione zostały straże policyjne w okolicach budynków rządowych, głównie około parlamentu. Każdy członek parlamentu otrzymał specjalnego urzędnika policyjnego, który musi mu stale dotrzymywać towarzystwa. Do posiadłości Baldwina wyznaczono specjalny oddział policyjny.

„Daily News" pisze, że zamach egipski planowany był na wtorek, jako dzień otwarcia nowego parlamentu.

Studenci egipscy, których jest w Londynie około tysiąca, są stale pod ścisłym nadzorem policyjnym.

Ponieważ istnieją przypuszczenia, iż zamachy mogą przybyć również z zagranicy, wszystkie porty angielskie pozostają pod czujnem okiem policji.

BALDWIN OBAWIA SIĘ ZAMACHU?

Berlin, 6 grudnia.

Do pism berlińskich nadeszła z Londynu wiadomość o obiegających od kilku dni pogłoskach, że na angielskich ministrów były rzekomo planowane zamachy Mianowicie kolonja egipska w Londynie zamierzała rzekomo w dniu 9 grudnia, t.j. w dniu uroczystego otwarcia parlamentu przez króla dokonać zamachu na trzech ministrów, w ich liczbie na premjera Baldwina. Rząd policji kryminalnej wydał polecenie, aby strzegła dniem i nocą ministrów, by strzelała do każdego podejrzanego osobnika.

Baldwin, który wraz z małżonką udaje się na kilka dni do Chequers otoczony jest funkcjonarjuszami policji,

POLICJA CZUWA.

Londyn, 6 grudnia.

Władze bezpieczeństwa zajęły się energicznie zabezpieczeniem bezpieczeństwa ministrów i osobom oficjalnym. Zarządzenia policyjne są tylko wzmocnieniem ogólnych środków.

Atak komunistów francuskich na rząd Herriota.

Premjer zdecydowany jest wydalić z kraju wszystkich obecnych agitatorów.

Paryż, 6 grudnia.
Polska Agencja Telegraficzna.

W izbie deputowanych, w czasie dyskusji nad budżetem marynarki, komunista Cornevin zaatakował gwałtownie rząd, który zdaniem mówcy, jak wogóle wszystkie rządy kapitalistyczne, nie czyni nic dla zapobieżenia wojnie.

W odpowiedzi na ten atak minister marynarki Dumesnil odczytał dokument, w którym rząd sowiecki mówi, że pierwszym obowiązkiem każdego rządu jest przygotowanie wojny.

Komunista Cachin oświadcza, że sowiety i komuniści zdecydowani są bronić się przed wszystkimi. Cachin zaznacza, że flota rosyjska i armja czerwona przeznaczone są do tego, by przyjść z pierwszą pomocą rewolucji proletarjackiej, któ ra w przyszłości może wybuchnąć.

Wśród oklasków na wszystkich ławach min. Dumesnil przypomina, że na konferencji w Rzymie sowiety zażądały, by wolno im było utrzymywać flotę wojenną ogólnej pojemności 400.000 ton, pro ponując zmniejszenie tej liczby do 280000 ton, jeżeli flotom wojennym państw, nie położonych nad morzem Bałtyckiem i Czarnem zabroniony zostanie dostęp do tych mórz. Minister podkreślił, że gdyby nawet świat zgodził się na to żądanie sowietów, to i tak miałyby one o 100 tysięcy ton więcej, niż pokojowo usposobiona Francja.

W końcu minister zaznaczył, że bronić będzie marynarki francuskiej przed gangreną komunistyczną.

Następnie zabrał głos Herriot, oświadczając, że rząd nie zamierza bynajmniej tłumić żądań robotniczych, zwalczać jednak brdzie wszelkiemi siłami objawy gwałtu i to zarówno ze strony prawicy klerykalnej, jak i skrajnej lewicy komunistycznej. Zwracając się do skrajnej lewicy premier oświadczył, że wśród przebywających we Francji cudzoziemców znajduje się wielka liczba komunistów, organizujących manifestacje polityczne, co rząd jednak tolerować nie myśli. — Trzeba, — mówił Herriot, — aby robotnicy cudzoziemcy wiedzieli, że we Francji znajdują swobody, których gdzieindziej nie znaidą, rząd atoli jest zdecydowany nie pozwolić tym obcym komunistom mieszać się do życia politycznego Francji, za które jest tylko on odpowiedzialny. Rząd złamie wszelki opór i przystąpi do wydalania z kraju niebezpiecznych żywiołów.

Po przemówieniu Herriota, izba odrzuciła interpelacje Cachina 325 głosami przeciwko 26.

P. KRASSIN NA QUAI D'ORSAY.

Specjalna służba telegraficzna „Republiki".

Paryż, 6 grudnia.

Ambasador sowiecki p. Krassin złożył dzisiaj wizytę p. Herriot i odbył z nim godzinną konferencję w sprawie kapitana Sadoula, zaaresztowanego przez władze paryskie. Jak dowiaduje się prasa, p. Krassin oświadczył p. Herriot, iż wedle praw rosyjskich, kap. Sadoul jest obywatelem rosyjskim i rząd moskiewski uważać będzie zaaresztowanie jego za naruszenie praw dyplomatycznych członków poselstwa sowieckiego. J. A.

Londyn, 6 grudnia.
Specjalna służba telegraficzna „Republiki".

Prasa socjalistyczna donosi z Moskwy: Aresztowanie Sadoula wywołało w kołach komunistycznych olbrzymie wrażenia. „Izwiestja" piszą: „Jedyną odpowiedzią naszą może być natychmiastowe zerwanie dopiero co nawiązanych sto sunków z Francją, która nie okazuje nam zupełnie zrozumienia dla nowych tenden cji, które wprowadzamy w stosunkach między narodami".

„Daily Herald" dodaje od siebie, iż aczkolwiek rozumie dobrze żądania rządu sowieckiego, tym nie mniej musi zaznaczyć, iż według statutów angielskich, do których podobne są i francuskie, prawo międzynarodowe i dyplomatyczne nie broni Sadoula wobec wyroków dawnej jego ojczyzny. E. S.

KRASSIN U PREZYDENTA DOUMERGUE'A.

Agencja Wschodnia.

Paryż, 6 grudnia.

Ambasador sowiecki, Krassin, złożył w dniu dzisiejszym prezydentowi republiki, Doumergue'owi, odpisy listów uwierzytelniających, zaznaczając, że autenty czne listy, w oryginale, przedstawi prezydentowi w przyszłym tygodniu.

WALKA Z AGITACJĄ KOMUNISTYCZNĄ.

Paryż, 6 grudnia.

Wobec niezwykle wzrosłej w ostatnich czasach agitacji komunistycznej we Francji, rząd republiki przedsięwziął sze reg energicznych środków zaradczych, mających na celu zupełne wytępienie ja kiejkolwiek bądź propagandy na podło żu komunistycznem.

Ponieważ stwierdzono, że agitacja ko monistyczna znajduje się przeważnie w rękach cudzoziemców, rząd wydał sze reg zarządzeń, zniewalających wszystkich cudzoziemców, którym udowodnio no należenie do jakiejkolwiek organizacji komunistycznych, — do opuszczenia terytorjum rzeczypospolitej francuskiej.

LUNA

Dziś i jutro nieodwołalnie
Ostatnie dwa
pożegnalne występy
genialnej tragiczki
MARY PHILBIN
w wielkim filmie
„Dziewczę z Karuzeli"

Kto tej artystki nie widział — musi ją zobaczyć!
Kto zaś ją widział — winien przyjść, by ją pożegnać!

Walka wyborcza w Niemczech wre...

Berlin, 6 grudnia.
Specjalna służba telegraficzna „Republiki".

Wieczorem akcja przedwyborcza przyjęła olbrzymie rozmiary. Minister spraw zagranicznych, p. Streseman wygłosił mo wy w ciągu jednego dnia dzisiejszego w trzech miastach: Hamburgu, Szczecinie i Berlinie. W Szczecinie p. Streseman powiedział: „Największą radością, jaką możemy sprawić naszym byłym i obecnym wrogom są twierdzenia nacjonalistów nie mieckich. Reakcja nasza daje broń w ręce nieprzyjaciołom".

W Berlinie na wiecu w Grosses Schauspielhaus oświadczył, iż obecne pognębienie Niemiec jest wynikiem konkurencji, zazdrości i bojaźni państw ententy. „Nasza nierozsądna polityka kolonjalna i szaleńcze kroki rządu cesarskiego w polityce morskiej przyniosły w rezultacie klęskę wojenną".

Wiadomości z Bawarji świadczą o zwrocie na rzecz partji umiarkowanych. Wystawiony z bloku nacjonalistycznego kandydat dr. Roth już podczas akcji przed wyborczej przeszedł do emokratów. — Dziś zrana komitet centralny bloku postawił r. Rothowi żądanie zrezygnowania z mandatu. Dr. Roth żądaniu odmówił.

WALKA WYBORCZA WRE...

Agencja Wschodnia.

Berlin, 6 grudnia.

W ostatnich dniach przed wyborami agitacja uliczna ożywiła się znacznie. W piątek odbyło się niemal równocześnie 129 wieców, i zgromadzeń przedwyborczych, w sobotę liczba ich doszła do dwu stu.

Udział uczestników w tych zebraniach jest liczny. Na ulicach pojawiły się dziesiątki automobili, których zadaniem jest zaznaczenie różnicy, jaka istnieje pomię dzy zwalczającemi się stronnictwami. Blok prawicy odda im swe automobile z dawnem ibarwami cesarskiemi, pod czas gdy blok republikański używa flag nowych, czarno-czerwono-złotych.

BLOK MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH W NIEMCZECH.

Agencja Wschodnia.

Katowice, 6 grudnia.

W związku z mającemi się odbyć w dniu jutrzejszym wyborami do parlamen tu pruskiego, dzisiejsze pisma wyrażają zapatrywanie, że skrajne żywioły komunistyczne i monarchistyczne poniosą klęskę. Żywioły polskie utworzyły jeden wspólny blok, w połączeniu z Serbami, Duńczykami i Fryzyjczykami.

Dzienniki publikują pismo posła Baczewskiego, w którem tenże demaskuje działalność partji centrowej niemieckiej.

KORUPCJA W NIEMCZECH.

Specjalna służba telegraficzna „Republiki".

Berlin, 6 grudnia.

Wykryto tu zakrojoną na olbrzymią skalę aferę filantropijną i zaaresztowano znaną w szerokich kołach arystokracji hrabinę von Luettich oraz powieściopisarza Gustawa Hartmana. Para ta utworzyła fałszywe stowarzyszenie, celem nie sienia pomocy ofiarom bezrobocia w Niemczech i zdołała zebrać wielkie sumy, które następnie trwoniła.

W sprawie tej zamieszanych jest kilka osobistości, zajmujących wybitne stanowiska. H. Z.

ZŁOTO DLA NIEMIEC.

Nowy Jork, 6 grudnia.

Bank Warburga wysłał dziś ładunek 7 miljonów dolarów w złocie do Niemiec na rachunek 25 miljonów kredytu, przyznanego Niemcom. Z.

Po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarł wczoraj nasz najukochańszy ojciec, teść i dziadek

b. p. Lejzer-Mowsza Simonowicz

przeżywszy lat 75.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok odbędzie dziś w niedzielę, dnia 7 grudnia r. b. o godz. 1 w południe z domu żałoby Andrzeja 35, na cmentarz żydowski.

O czem zawiadamia pogrążona w głębokim smutku.

293 **RODZINA.**

Póki czas spieszcie się zaopatrzyć na nadchodzące święta
HERBATA i KAKAO
najprzedniejszych gatunków firmy
„JAPONCZYK"

Reprezentant na Łódź i okolicę
Leon Praga i S-ka, Łódź,
Sienkiewicza 25, tel. 22-53.

PRZECIW
ASTMIE
ulga natychmiastowa
Exibard d'Abyssinie
proszek, cygaretki lub tytuń. Żądać w aptekach.

Pudry, Perfumy Cotyégo
oraz innych fabryk jak krajowych tak zagranicznych można obecnie zamawiać przez telefon
№ 39-12.
Skład towarów aptecznych
St. Majewskiego
Piotrkowska 124 (Róg Nawrot). 309

Lokaut łódzki 1906 roku.

Prawa przedruku zastrzeżone
Copyright by A. Rżewski.

III.

Międzypartyjna komisja lokautowa złożyła wobec przedstawicieli Tow. Kultury Polskiej następujące oświadczenie:

„Lokaut sześciu fabryk nie był wywołany gonicznością momentu i warunków, w których został ogłoszony, lecz posiada znaczenie symboliczne: **jego twórcom chodzi o pokazanie, że oni są panami w swoich zakładach, że robotnicy powinni ulegać bezwzględnie ich woli.** Stąd niewzruszone trzymanie się żądań, które same przez się nie mają wielkiej wagi, ale których spełnienie złamałoby w podstawie opór robotników. Rzeczywiście, w ciągu dwóch ostatnich lat prawidłowość produkcji i stosunków była nieraz nadwyrężona, ale w skargach na zamęt i złą wolę robotników jest dużo przesady. Niszczyli oni umyślnie materjał nie dlatego tylko, ażeby dokuczyć fabrykantom szkodą, lecz dlatego również, że był zleżały, zepsuty, niezdolny do wyrobu. Co zaś do rabunku, to kradły przedewszystkiem załogi, przeznaczone do pilnowania; **wszakże patrol złapał wóz, w którym miały być kości z kuchni żołnierskiej a były pod niewielką ich warstwą towary.** Gdy administracja fabryczna niedbale załatwiała sprawy, a zwłaszcza powstrzymywała wypłatę za pomóg robotnikom, ci umyślnie pracowali niedbale i leniwie, ażeby tym sposobem wymusić większe uwzględnienie ich praw i interesów.

W roku bieżącym strejkowano znacznie mniej, niż w poprzednim. Tak n. p. fabryka Heinzla i Kunitzera na Widzewie miała w roku 1905 aż 20 tygodni bez robocia, a w 1906 ani jednego. Wymownym dowodem przesady w przedstawieniu anarchji jest fakt, że pomimo niej fabryki rentowały się dobrze i że przyniosły dochód nawet te, które w roku minionym nie dały żadnego. Zresztą, sami robotnicy na naradzie w fabryce Poznańskiego uchwalili przywrócić ład i prawidłowość jej biegu, czuwać ażeby materjał nie ginął i żeby go nie marnowano a wynikiem tych usiłowań było takie natężenie pracy, że musiano ją hamować dla utrzymania równowagi w produkcji. Wszystko to nie powstrzymało lokautu, który był tak dalece nieusprawiedliwionym, że stał się niespodzianką nawet dla niektórych członków administracji (n. p. dyr. Horocksa). Fabrykanci wyzyskali pozory i wyrzucili 24,000 robotników dla tego tylko, ażeby ich zmusić głodem do bezwzględnej kapitulacji. Wiedząc o tem, robotnicy gotowi są poczynić wszelkie ustępstwa, dopomódz do wytworzenia prawidłowych warunków pracy, nawet łącznie z administracją kontrolować i rewidować przy wyjściu swoich towarzyszów, ale nie zgodzą się nigdy na usunięcie któregokolwiek z 98 zamieszczonych na liście proskrypcyjnej, bo to byłoby stwierdzeniem ich poddańczej zależności wobec fabrykantów. Oni mogą zależeć tylko od praw organizacji przemysłu, ale nie od kaprysu właściciela fabryki".

***

Przedstawiciele Tow. Kultury Polskiej zwrócili się potem do przedstawicieli przemysłu w Łodzi.

Na specjalnie zwołanej konferencji przemysłowcy udzielili następujących wyjaśnień:

„Lokaut był wywołany zupełną dezorganizacją pracy, mianowicie masowemi kradzieżami, ilościowym i jakościowym upadkiem produkcji, bezwzględnym lekceważeniem rozporządzeń administracji fabrycznej i kierowników technicznych, ciągłymi strejkami z najbłachszych powodów, ustawicznemi żądaniami podwyżki płac, przechodzącemi granice ustępstw wykonalnych. W tych warunkach, zwłaszcza po skróceniu dnia roboczego i przyznaniem podniesieniu zarobków, współzawodnictwo z przemysłem rosyjskim, wolnym od tych zawichrzeń i ciężarów (?) okazało się niemożliwem. Lokaut nietylko narzucił się siłą konieczności fabrykantom najbardziej zagrożonym, ale musi przybrać znacznie większe rozmiary, ogarniając wszystkie zakłady przemysłowe, które nie chcą zginąć w ruinie. Dziś niema innego środka uspokojenia robotników, jak zapomocą głodu zmusić ich do poddania się, obudzić ich tym sposobem z hypnozy, przekonać, że my u siebie jesteśmy panami i przywrócić dawne stosunki. **Fabrykanci łódzcy, bawiący zagranicą utworzyli tam związek, który już od roku nosił się z tą myślą, urzeczywistniona dopiero teraz z powodu dwóch wypadków** Strażak Drauze w fabryce Poznańskiego zatrzymał wychodzącego robotnika, który miał szyję okręconą kawałem tkaniny; robotnicy wywieźli strażaka za bramę; skoro zaś wyjaśniło się, że chociaż dyrektor Horrocks pozwolił robotnikom pewnego oddziału, obwijać szyję kawałkiem towaru, złapany użył na ten cel za wiele materjału; skutkiem tego robotnicy zgodzili się na powrót Drauzego do fabryki gdzie dalej pracował. Dyrektor Stevenson, złajawszy robotników za żądanie nowej podwyżki płacy, został przez nich wzajemnie złajany i lekko poturbowany. Wkrótce potem wyjechał, chociaż za doznaną zniewagę nie czuł wielkiej urazy. Oba te wypadki same przez się nie tłumaczą lokautu ale stały się ostatnią do niego pobudką".

OPINJA SFER BANKOWYCH.

Następnie odbyli delegaci naradę z przedstawicielami sfer bankowych, którzy oświadczyli, że uważają, że przemysłowcy winni częściowo ustąpić w walce która jest nierówną nieetyczną, że szereg dawnych lat tłustych wynagrodził ich dostatecznie za straty obecne, że rachunek rzetelny odejmuje podstawę faktyczną ich twierdzeniu, jakoby dalej swych zakładów prowadzić nie mogli.

***

Dla uzupełnienia i wyczerpania wszelkich możliwości T. K. P. za pośrednictwem pisarza A. Swiętochowskiego zwróciło się do prezesa zarządu firmy Poznańskich p. I. Hertza z następującym listem.

***

Skutki lock-outu łódzkiego złożyły się na obraz tak okropny i wzburzają opinję publiczną tak dalece, że postanowiliśmy w towarzystwie kultury polskiej podjąć próbę usunięcia ich przez dobrą wole obywatelską natchnione, pośrednictwo pomiędzy stronami. W tym celu wysłaliśmy delegację do Łodzi, dla zbadania nastroju i żądań robotników, a chociaż znaleźliśmy śród nich duże rozjątrzenie, nie zniechęciło nas ono do dalszych w tym kierunku usiłowań. Proszę tedy Szanownego Pana o telegraficzną a możliwie śpieszną odpowiedź: czy właściciele fabryk zamkniętych zechcą z nami porozumieć się w sprawie lock-outu oraz gdzie oczekiwaliby na nas. Naturalnie pragnęlibyśmy, ażeby to miejsce nie było zbyt oddalone. Po otrzymaniu informacji natychmiast wyjechalibyśmy: ja, b. poseł do Dumy Aleksander Lednicki, Stanisław Patek i zapewne ktoś jeszcze.

Proszę przyjąć wyrazy poważania

A. Świętochowski.

W odpowiedzi na ten list p. Herz (w imieniu fabryk objętych lokautem) zawiadomił dnia 15 stycznia 1907 r., że wręczył list związkowi przemysłowców, który po naradzie na list p. Świętochowskiego odpowie.

Dnia 22 stycznia zarząd towarzystwa kultury polskiej otrzymał od zblokowanych przemysłowców następujący list, który jest obroną tych sfer a jednocześnie wyznaniem programowem na zagadnienia kapitału i pracy.

Wielmożny Pan
A. Świętochowski
w Warszawie.

Szanowny Panie!

Na skutek listy Sz. Pana do p. Herza niniejszem mamy zaszczyt zakomunikować Sz. Panu, co następuje:

Rozumiemy należycie, że, powodowani bezwątpienia dobrą wolą i obywatelskiemi intencjami, uznali Panowie pośrednictwo w sprawie obecnego lokautu za nieodzowne i nie cierpiące zwłoki.

Sądząc jednak z tego, w jaki sposób prasa tłumaczy dobrą wolę Panów, wnioskujemy, że Sz. Panowie bezwątpienia liczą zgóry na ustępstwa z naszej strony, jakich przy każdym pośrednictwie spodziewać się wypada, na które jednak my w wypadku obecnego lokautu pod żadnym pozorem zgodzić się nie możemy. Jest to pierwszy nasz krok wspólny, który postanowiliśmy przeprowadzić z całą stanowczością.

Dla tego, pomimo, że odpowiedź nasza w danym wypadku, sprawia nam prawdziwą przykrość, różnymi względami zmuszeni, uprzejmie prosimy Sz. Panów o tymczasowe zaniechanie łaskawie przedsiębranych w tym kierunku kroków.

Widząc jednakże, że w ostatnich czasach zarówno Sz. Pan, jak i członkowie Tow. Kultury Polskiej zdają się brać żywy udział w sprawach społecznych miasta Łodzi i w celu zbadania warunków i przyczyn obecnego lokautu, wysyłali ze swego grona delegatów, którzy na miejscu informować się mogli bądźcobądź bardzo jdnostronnie, — służymy w niniejszym wyjaśnieniami i z naszej strony. — Nadmieniamy jednocześnie, że i na przyszłość gotowi jesteśmy do udzielania Sz. Panow wszelkiego rodzaju wyjaśnień w danej sprawie.

Zaznaczamy jednakże zgóry, że w danym wypadku występować i mówić możemy li tylko jako fabrykanci i nigdy zapominać nie możemy, że, mając, jako tacy powierzonem sobie kierownictwo pewnej gałęzi przemysłu krajowego, nie możemy w żadnym razie powodować się sentymentem, a musimy trzeźwo oceniać obecne położenie, którego skutki stanowić mogą o egzystencji zarówno naszej, jak i całej gałęzi danego przemysłu.

Chcąc niejako psychologicznie umotywować przejawy bezprzykładnego wyuzdania, do jakiego w dzisiejszem życiu codziennem dochodzą u nas pewne grupy społeczne, musimy przyczyny bezpośredniej, oprócz braku oświaty szerokich mas, szukać w nas samych i w całem społeczeństwie.

Naturalnem bardzo jest, że dążenia wolnościowe, które w naszych wyjątkowych warunkach stały się jedyną sprężyną całego życia społecznego, zaćmiły na razie wszystkie inne przejawy tego życia. Lecz właśnie ta jutrznia wschodzącej wolności oślepiła na razie oczy, przywykłe jedynie do mroków, — światło raziło pierwej oczy, zanim przedostać się mogło do mózgów tych właśnie wszystkich, którzy, jak sami o sobie mówili, mieli być owymi „wybranymi, którzy wolność dla całego społeczeństwa swego wywalczyć mieli". Byli to właśnie ci, których istnienie związał los przeważnie z warsztatami pracy, — byli to robotnicy.

W upojeniu i szale witającej wolności postawiono więc robotnika na piedestale niebosiężnej chwały i bałwochwalczo składano przed nim ręce, bezkrytycznie wielbiąc wszelkie jego czyny. Wszystko, co nosiło na sobie znak sztandaru robotniczego, stało się niemal świętością, której dogmatycznej nieomylności nikt zaprzeczyć sir nie ośmielał. W tém upojeniu nie zauważono, że pod sztandar ten cisnęli się i ci wszyscy, co w całym tym ruchu nic innego prócz własnych korzyści nie mieli na względzie; nie zauważono, że nieoświecone należycie mózgi, przetrawiać zaczęły podawane im prawdy fałszywie, rozumiały je opacznie i że, wskutek tego, ta wolność tak upragniona, oczekiwana przez całe społeczeństwo, stała się w końcu przynależnością i wyłącznym przewilejem jednej tylko grupy społecznej, która pod swój jedynie sposób myślenia pragnęła podciągnąć cały ogół.

Ta żądza zapanowania nad całem pozostałem społeczeństwem pozwalała na nieprzebieranie w żadnych środkach do osiągnięcia przedsiębranych celów, nie wzdrygała się przed najpotworniejszemi gwałtami, bo nawet często uciekała się wprost do mordów. Tego rodzaju taktyka przywódców owej skrajnej grupy społecznej doprowadziła bezwątpienia cały prawie ogół robotniczy do tego stopnia zdemoralizowania, w jakim go dziś widzimy, wpoiła w niego to niezłomne, a fałszywe przekonanie, że wszelka chęć, wszelkie żądanie, choćby sprzeciwiające się najelementarniejszym zasadom jakiegokolwiek prawa lub najprostszej logiki, musiało i powinno było być zaspokojonem.

Przeciwko takiej taktyce społeczeństwo nie protestowało od samego początku jej stosowania, wybujałym instynktom nie umiało, czy nie chciało przeciwstawić jakiejś przeciwwagi. Ulegano więc ogólnie groźbom, zaspakajno najdziwniejsze i niczem nieumotywowane żądania z dobrą miną i poprostu.... kokietowano robotnika.

(D. c. n.)

POLECAMY ZNANEJ DOBROCI

KONIAKI (WINIAKI)
V. O. S. P.
Jubileuszowy
Reserve Spécial i in.

WÓDKI WYTRAWNE
Aviatik Whisky
Wypalanka Myśliwska
Starogardka
Stołowa
Pomorzanka
Żubrówka

LIKIERY, RUMY i ARAKI
Banan
Ananas
Staropolski
Cherry Brandy
Wiśniówka
Jarzębinka
Pomarańczówka

WINKELHAUSEN

Skład fabryczny WARSZAWA, Moniuszki 8, tel. 78-43.

Jeneralne Przedstawicielstwo na Kongresówkę i Małopolskę:
D. H. P. H. PODKOMORSKI i S-ka, Warszawa, Nowy Świat 2, telefony: 176-32 i 74-95.

Wiadomości bieżące.

GRUDZIEŃ **7** NIEDZIELA

Dziś: Ambrożego B.
Jutro: N. P. N. M. P.
—:—
Wschód słońca o g. 7.25
Zachód o g. 3.27
Wsch. księżyca o g. 12.32 p.
Zachód o g. 11.36 pp.
Długość dnia 8.02
Ubyło dnia g. 8.42

ECHA ARESZTOWANIA NIEZALEŻNYCH SOCJALISTÓW.

Krakowski korespondent „Republiki" telefonuje:

Wychodzący w Krakowie „Socjalista" donosi, iż partja niezależnych socjalistów zawiadomiła komitet wykonawczy socjalistycznej międzynarodówki w Londynie o zaaresztowaniu przez władze łódzkie jej członka dr. Kruka, oraz innych niezależnych socjalistów.

WYPŁATY PODATKOWE W PKO.

Od dnia 1 grudnia rb. PKO. przyjmuje wpłaty na poczet podatku przemysłowego od obrotu tylko w miejscowościach nieposiadających kas skarbowych. (b)

WYKAZY OSÓB, KTÓRE NIE PODLEGAJĄ PODATKOWI DOCHODOWEMU.

Urzędy skarbowe otrzymały polecenie sporządzenia specjalnych wykazów osób, które nie podlegają obciążeniu podatkiem dochodowym z powodu nieosiągnięcia w roku 1923 minimum dochodu podlegającego opodatkowaniu.

W stosunku do tych osób mają być wstrzymane wszelkie kroki egzekucyjne, urzędy skarbowe mają wystosować wnioski do izb skarbowych o zwolnienie od podatku dochodowego. (b)

ŻĄDANIA LEKARZY KASOWYCH.

Wobec tego, że zarząd kasy chorych dotychczas nie rozpoczął pertraktacji z lekarzami w sprawie ich żądań, zarząd lekarzy kasowych postanowił na ostatniem posiedzeniu wystąpić z energicznem żądaniem rozpatrzenia wystawionych żądań. (b)

UROCZYSTA AKADEMJA DLA UCZCZENIA 75-io LETNIEJ ROCZNICY ZGONU FRYDERYKA CHOPINA.

W celu uczczenia 75-cio letniej rocznicy zgonu Fryderyka Chopina urządzają w dniu 14 grudnia rb. połączone wszystkie towarzystwa muzyczne i śpiewacze egzystujące na terenie Łodzi, za inicjatywą Tow. Muz. im Chopina, uroczystą akademję, poświęconą pamięci największego naszego mistrza tonów.

Całkowity dochód z akademji przeznaczony został na ufundowanie tablicy pamiątkowej Fr. Chopina w naszej Katedrze.

Oprócz połączonych chórów męskich i mieszanych wszystkich towarzystw, pod batutą prof. Piotra Maszyńskiego, udział w akademji biorą: prof. Alek. Michałowski, prof. Józef Oziminski, prof. Tadeusz Joteyko, który wygłosi słowo wstępne o Chopinie, oraz Orkiestra Filharmonji Łódzkiej pod dyrekcją p. T. Rydera.

Komitet organizacyjny nie wątpi, że wszyscy łodzianie, pragnący zjednoczyć się w hołdzie dla twórczości Fr. Chopina uświetnią akademję swoją obecnością.

PODWIECZOREK KLUBOWY W ZW. HANDLOWCÓW, Al. Kościuszki 21.

Dziś, w niedzielę, dn. 7 bm., o godz. 5 po poł. odbędzie się w lokalu związku zawod. pracowników handlowych i biurowych m. Łodzi, Al. Kościuszki 21, zwykły niedzielny podwieczorek klubowy dla członków i wprowadzonych gości.

Każdy członek wprowadzić może najwyżej dwóch gości.

Walne zebranie nauczycielstwa szkół wieczornych. Dnia 8 grudnia rb. o godz. 6 pp. odbędzie się w związku polskiego nauczycielstwa szkół powszechnych przy ul. Andrzeja 4 walne zebranie nauczycielstwa, uczącego w miejskich szkołach wieczornych, w sprawie bezrobocia.

Odczyt dr. Leyberga. Przypominamy iż dzisiaj o godz. 12 i pół w poł., staraniem Czerwonego Krzyża, w sali polskiej YMCA., Piotrkowska 89, dr. Leyberg wygłosi odczyt n. t. „Higiena skóry".

Wejście na odczyt bezpłatne.

O ustalanie wysokości świadczeń lokatorskich.

Lokatorzy mają prawo żądać od gospodarzy rachunków za świadczenia.

Na skutek interpelacji w radzie miejskiej dr. Szwajga zebrali się wczoraj przedstawiciele związków zawodowych w gabinecie wiceprezydenta Groszkowskiego, przyczem stwierdzono, że uchwała powzięta swego czasu w sprawie ryczałtowego obliczania świadczeń lokatorskich była powzięta w porozumieniu ze związkami zawodowymi.

Jednak uchwała tej komisji nie jest prawem, i każdy lokator ma prawo domagać się przedstawienia mu przez właściciela domu rachunków i na ich podstawie może płacić świadczenia, a nie jak dotychczas 10 do 14 proc. podstawowego komornego, co niejednokrotnie przewyższa obecnie płacone komorne. (b)

Wypłaty dla bezrobotnych.

Magistrat m. Łodzi podaje do publicznej wiadomości, że we wtorek dn. 9 grudnia rb. rozpoczęta będzie wypłata 9 raty zasiłku za czas od 1 do 7 włącznie grudnia 1924 r., i uskuteczniana będzie w środę, dn. 10, w czwartek, dn. 11 bm., w piątek, dn. 12 bm., według poniższego porządku.

W myśl art. 13 ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. Ust. 67 poz. 650) — prawo do pobierania zasiłku zaczyna się po 10 dniach, licząc od dnia zarejestrowania się bezrobotnego w państwowym urzędzie pośrednictwa pracy.

Ze względu na wielką ilość osób, zarejestrowanych w 1, 4 i 9 biurach, bezrobotni tychże, posiadający karty rejestracyjne o wyższych numerach, będą otrzymywać zasiłki w innych biurach, a mianowicie:

z 1 obwodu, posiad. Nr. ponad 5000, w 2 b. w., począwszy od soboty, 13.12
z 4 obwodu, posiad. Nr. ponad 7000, w 5 b. w., począwszy od soboty, 13.12
z 9 obwodu, posiad. Nr. ponad 5000, w 10 b. w., począwszy od czwartku, 11.12

Porządek wypłat:

A. **Wtorek,** 9 grudnia 1924 roku
w 9-ciu biurach wypłat
od g. 9 — 11 nr. 1— 250
od g. 11 — 12 nr. 251— 500
od g. 12 — 1 nr. 501— 750
od g. 1 — 2 nr. 751—1000
w 4 biurze wypłat
od g. 9 — 11 nr. 1— 375
od g. 11 — 12 nr. 375— 750
od g. 12 — 1 nr. 751—1125
od g. 1 — 2 nr. 1125—1500

B. Środa, dn. 10 grudnia 1924 roku.
w 9-ciu biurach wypłat
od g. 9 — 11 nr. 1001—1250
od g. 11 — 12 nr. 1251—1500
od g. 12 — 1 nr. 1501—1750
od g. 1 — 2 nr. 1751—2000
w 4 biurze wypłat
od g. 9 — 11 nr. 1501—1875
od g. 11 — 12 nr. 1876—2250
od g. 12 — 1 nr. 2251—2625
od g. 1 — 2 nr. 2625—3000

C. **Czwartek**, dn. 11 grudnia 1924 roku
w 8-miu biurach wypłat
od g. 9 — 11 nr. 2001 — 2250
od g. 11 — 12 nr. 2251 — 2500
od g. 12 — 1 nr. 2501 — 2750
od g. 1 — 2 nr. 2751 — 3000
w 4 biurze wypłat
od g. 9 — 11 nr. 3001 — 3375
od g. 11 — 12 nr. 3376 — 3750
od g. 12 — 1 nr. 3751 — 4125
od g. 1 — 2 nr. 4126 — 4500
w 10 biurze wypł. zarejstr. w 9 biurze:
od g. 9 — 11 nr. 5001 — 5250
od g. 11 — 12 nr. 5251 — 5500
od g. 12 — 1 nr. 5501 — 5750
od g. 1 — 2 nr. 5751 — 6000

D. **Piątek**, dn. 12 grudnia 1924 roku
w biurach 1, 3, 4, 7, 9:
od g. 9 — 11 nr. 3001 — 3250
od g. 11 — 12 nr. 3251 — 3500
od g. 12 — 1 nr. 3501 — 3750
od g. 1 — 2 nr. 3751 — 4000
w 4 biurze wypłat:
od g. 9 — 11 nr. 4501 — 4875
od g. 11 — 12 nr. 4876 — 5250
od g. 12 — 1 nr. 5251 — 5625
od g. 1 — 2 nr. 5626 — 6000
w 10 biurze wypł. zarejstr. w 9 biurze:
od g. 9 — 11 nr. 6001 — 6250
od g. 11 — 12 nr. 6251 — 6500
od g. 12 — 1 nr. 6501 — 6750
od g. 1 — 2 nr. 6751 — 7000

Po odbiur zasiłku należy się zgłosić w oznaczonym dniu i godzinie.

Kto zgłosi się w wyznaczonym dniu a nie we właściwej godzinie, względnie dnia następnego, będzie załatwiony dopiero przy końcu wypłaty tegoż dnia; kto zgłosi się w 2 lub więcej dni później, za pomogę za dany czasokres otrzyma dopiero po uskutecznieniu wypłaty wszystkich 13 rat zasiłku, przewidzianych ustawą z dnia 18 lipca 1924 roku.

Automobiliści, hamujcie swe zapędy.

—x—

P. Kazimierz Poznański skazany został na 8 miesięcy za przejechanie dziecka.

Warsz. kor. „Republiki" donosi:

Kilka miesięcy temu prasa doniosła o przejechaniu autem na śmierć przez znanego przemysłowca łódzkiego p. Kazimierza Poznańskiego 4-letniego chłopca, Marcelego Rosińskiego w Nadarzynie pod Warszawą. Winowajca zapłacił później ojcu zabitego dziecka 3000 złotych w charakterze „odszkodowania". Sąd okręgowy w Warszawie w trybie postępowania uproszczonego skazał Poznańskiego na zamknięcie w twierdzy na przeciąg 8 miesięcy.

Sąd doraźny w Łodzi.

Dnia 5 listopada rb. o godz. 3 rano we wsi Nowo - Wrzeszczewiec, gm. Bałucz został dokonany napad rabunkowy na mieszkanie Adama Kubryna, skąd skradziono różne rzeczy, ogólnej wartości 111 zł. Bandyci pobili dotkliwie żonę poszkodowanego Franciszkę i córkę 11 letnią Aleksandrę.

Pod zarzutem tego napadu staną przed sądem doraźnym w dniu 12 bm. **Bolesław Ryba, lat 19 i Aleksander Janica, lat 19**

Przewodniczy wiceprezes sądu okręgowego Bronisław Witkowski, w asystencji s. o. Bolesława Wilkowskiego i Antoniego Illinicza.

Oskarża prokurator kameralny p. Marceli Wilecki.

Obronę wnoszą odw. Stefan Kobyliński i Leon Abramski. (as)

—:o:—

KOMUNIKAT.

Wobec ukazenia się w prasie wiadomości o przedłużeniu przez Zarząd Kasy Chorych umowy z Naczelnym Lekarzem D-rem Kłuszyńskim na lat 4-ry, Zarząd Związku Lekarzy abstrahując od osoby p. D-ra Kłuszyńskiego uważa takie postępowanie Zarządu Kasy Chorych za niewłaściwe, albowiem przed obsadzeniem tak poważnego stanowiska w instytucji publicznej należy bezwzględnie, w imię dobra instytucji, rozpisać konkurs, gdyż jest to jedyny, ogólnie przyjęty najracjonalniejszy sposób obsadzania odpowiedzialnych stanowisk.

284

Zarząd Związku Lekarzy P.P.O.Ł.

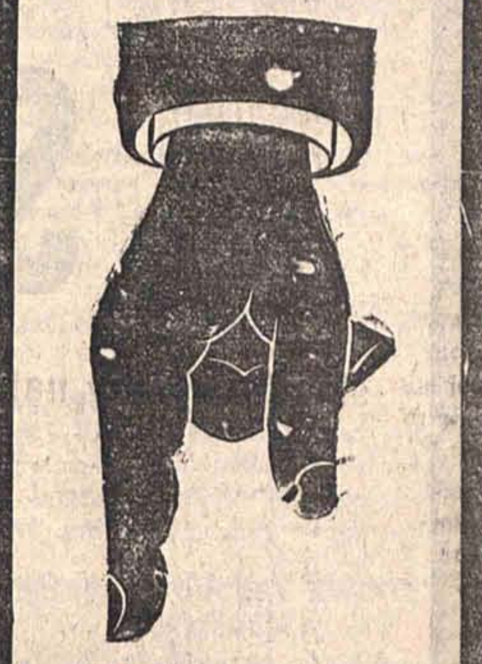
CYRK A. CINISELLI.

Wielki program grudniowy

Dziś, w niedzielę — —
i Jutro w poniedziałek

po 2 świąteczne przedstawienia

o godzinie 3 i pół p. p. i 8-ej i pół wiecz.

Jackson
i jego grupa 12 krwiożerczych bestyj. Nowa tresura.

Friko i Amors
najlepsi klowni polscy.

Siostry Princess
śmiertelne popisy na „kole śmierci".

Dyr. A. Ciniselli
nowa tresura koni.

ŁÓDZKA ORKIESTRA FILHARMONICZNA.

10 wielki koncert abonamentowy odbędzie się we wtorek dn. 9 grudnia pod dyrekcją prof. Rudolfa Maxa, dyrygenta organizowanych w Bielsku koncertów filharmonicznych oraz z udziałem wybitnych sił państwowej opery wiedeńskiej: pani Rosette Anday i p. Laurenza Hofera Wykonaną będzie (po raz 1 w Polsce) potężna symfonja Mahlera „na wielką orkiestrę z solem tenorowem i altowem" p. t. „Pieśń o Ziemi", osnuta na tle dzieł poetów klasyków chińskich 8 i 9 stulecia: Li-Tai-Po, Meng-Kao-Jen, Tszang-Tsi i Wang-Wei. Koncert ten będzie niewątpliwie największą sensacją sezonu koncertowego. Początek punktualnie o godz 9 wieczorem.

***

Na 9 Poranku symfonicznym (Ludowym) w niedzielę dn. 7 bm. wystąpi wysoce utalentowany pianista z Warszawy p. Bolesław Wojtowicz. Dyryguje Teodor Ryder, który odtworzy m. i. wstęp do 1 aktu „Śpiewaków Norymberskich" Wagnera oraz poemat symfoniczny Liszta „Torquato Tasso". Słowo wstępne o Liszcie, z specjalnem uwzględnieniem wymienionego poematu, wygłosi Henryk Goldberg. Początek o godz. 12 w poł.

ŚWIĄTECZNE PRZEDSTAWIENIA W CYRKU CINISELLEGO.

Dziś w cyrku Cinisllego dwa wielkie świąteczne przedstawienia: popołudniowe i wieczorowe. Wielki program grudniowy ze świetną tresurą tygrysów na czele. Pogromca mr. Jackson przygotowuje na dziś wiele atrakcji specjalnych. Pozatem siostry Princes w nowym repertuarze „napowietrznym", komicy Friko i Amors i wiele innych numerów.

Przejęci głęboko ciosem, jaki spotkał szefa naszego p. Samuela Steinmana i Jego rodzinę z powodu śmierci syna

B. P.
HENRYKA
STEINMANA

składa wyrazy najszczerszego współczucia

Personel biurowy
firmy
S. Steinman i A. Aronson.

10211

Dnia 4 b. m. zmarł w Warszawie po długich cierpieniach niedżałowany Członek Zarządu T. Ż. T. G. S.

B. P.
HENRYK STEINMAN

W zmarłym tracimy niestrudzonego organizatora i najdroższego kolegę.

Cześć Jego pamięci

Tomaszowskie Żydowskie Tow. Gimnastyczno-Sportowe.

P MONJUSZOWI BAUMOWI z powodu śmier i nieodżałowanej pamięci b. p. OJCA

Adolfa Bauma

składa wyrazy głębokiego współczucia

Zarząd Sekcji surowców włókienniczych przy Centralnym Związku Kupców i Przemysłowców Województwa Łódzkiego.

Dziś, w niedzielę dnia 7 grudnia r. b. o godz. 12 w południe jako w drugą bolesną rocznicę śmierci, odbędzie się na cmentarzu żydowskim **nabożeństwo żałobne** oraz poświęcenie pomnika.

B. P.
Jakóba Rosenthala

na które zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych

152—2 Żona i dzieci.

Dnia 4 b. m. zmarł nagle długoletni członek komitetu naszego „Uzdrowiska"

b. p. **FELIKS KON**

W przedwcześnie zmarłym tracimy szlachetnego i gorliwego współpracownika, który swoją owocną pracą przyczynił się do rozwoju naszej instytucji.

Cześć Jego szlachetnej pamięci!

Zarząd Towarzystwa Pielęgnowania Chorych „Bykur Cholim".

W drugą bolesną rocznicę śmierci

B. P.
Grzegorza Jukiel

odbędzie się w poniedziałek dn. 8 b. m. o godz. 12 w poł. nabożeństwo żałobne na cmentarzu żydowskim, o czem zawiadamiają krewnych i znajomych

Żona, córka i rodzina.

W poniedziałek, dnia 8 grudnia r. b. o godz. 12 i pół po południu w drugą rocznicę śmierci

b. p. **Dory z Adelfangów Szparog**

odbędzie się nabożeństwo żałobne w Synagodze „Bykur Cholim" przy Placu Wolności 10, na które krewnych, przyjaciół i znajomych zaprasza

Zarząd Łódzk. Tow. „Bykur Cholim" i Komitet „Uzdrowiska".

Z żałobnej karty.

B. p. Feliksa Kona.

Dnia 4 grudnia 1924 r. rozstał się z tym światem b. p. Feliks Kon. Zmarły znany był w szerokich kołach obywateli i zyskał szacunek i uznanie. Zmarły znany był z działalności swej na polu filantropijnym i społecznym.

Człowiek odarzony niepospolitemi zdolnościami odznaczający się prawością charakteru i dobroci serca, brał udział w szeregu filantropijnych instytucjach.

Jako kupiec z zawodu cały zasób swej wiedzy i inteligencji poświęcał sprawom kupieckim dla których wykazał nie zwykłe zrozumienie, to też od chwili powstania Centralnego Stow. Kupc. i Przem. W. Ł. szeroko poświęcił swą działalność w zarządzie i sekcjach, ponadto zaś był delegatem stowarzyszenia w komisjach podatkowych.

W zmarłym kupiectwo łódzkie traci gorliwego rzecznika swych interesów.

18 - LETNI SAMOBÓJCA.

Wczoraj o 7.40 wiecz. 18-letni syn kupca Władysława Kielski w mieszkaniu rodziców przy ulicy Senatorskiej 16 targnął się na swe życie, wymierzając rewolwer w prawą skroń.

Kula wyszła z lewej strony.

Zawezwany lekarz pogotowia po udzieleniu denatowi pomocy, odwiózł go w stanie nieprzytomnym i b. niebezpiecznym do szpitala św. Józefa.

Przyczyna rozpaczliwego kroku na razie nie została wyjaśnioną.

OSŁABIENIA.

W ambulatorjum kasy Chorych przy ulicy Szpitalnej nr. 2 upadła z osłabienia 64-letnia Elżbieta Golińska.

Na ulicy Zachodniej 60 upadł z osłabienia 49 letni Juljan Staniszewski z osłabienia.

Obydwom udzielił pomocy lekarz pogotowia, poczem odwiózł ich do zbiorni miejskiej.

Z ruchu wydawniczego.

SZKOŁA SPECJALNA.

W tych dniach ukazało się nowe pismo pedagogiczne pt. „Szkoła Specjalna" kwartalnik poświęcony sprawom wychowania i nauczania dzieci anormalnych (tj. upośledzonych umysłowo, ociemniałych, głuchoniemych, i upośledzonych moralnie), organ sekcji szkolnictwa specjalnego przy związku polskiego nauczycielstwa szkół powszechnych.

Na treść pierwszego numeru składają się następujące artykuły: Jan Hellman — Stan i potrzeby szkolnictwa specjalnego; Dr. M. Grzegorzewska. — Państwowy Instytut Pedagogiki specjalnej, artykuł wyjaśniający charakter i organizację tej instytucji przygotowującej nauczycieli dla dzieci anormalnych; Dr. Wł. Jareckiego — Kiła u dzieci czterozmysłowych, głuchoniemych i ociemniałych; Dr T. Jaroszyński. — W sprawie wychowania dzieci nerwowych; Dr. H. Grzegorzewska Iloraz inteligencji w skali Binet'a i jego znaczenie djagnostyczne; Dr. Mogilnicki, — Walka z przestępczością nieletnich w Japonji; Jan Hellman — Organizacja wychowania dzieci głuchych w Londynie; Dr. Łuniewska. — Szkoła dla ociemniałych w Zemuniu; Dr. Wł. Jarecki. — Sprawozdanie z kongresu lekarzy logopedystów i fonjatorów w Wiedniu. Kuhn Fr. Sprawozdanie z II kongresu pedagogiki leczniczej w Monachjum

Poza artykułami zeszyt obejmuje sprawozdania i oceny z dwu ostatnich i wysoce ciekawych prac Burt'a, psychologa szkolnego w Anglji pióra prof. Dr. Joteyko; sprawozdanie Michała Wawrzynowskiego z pracy Mullera w doborze zawodu oraz sprawozdanie z rocznika jednego z niemieckich czasopism specjalnych. Zeszyt zamyka bogata kronika ważniejszych wypadków w dziedzinie organizacji i metodyki szkolnictwa specjalnego w kraju i zagranicą.

Jak należy wnioskować z odezwy redakcji, „Szkoła Specjalna" poza artykułami o treści naukowej, informacyjnej i sprawozdawczej, będzie umieszczać sprawozdania ze zwiedzania zakładów specjalnych, z odpowiednich kongresów i zjazdów, sprawozdania z prac polskich i zagranicznych w dziedzinie psychopatologji, pedagogiki leczniczej i opieki społecznej oraz sprawozdania z krajowych i zagranicznych czasopism pedegogiki specjalnej.

Redaktorem pisma jest Dr. Marja Grzegorzewska, Redakcja mieści się w Państwowym Instytucie Ped. Specjalnej, Plac Trzech Krzyży 4—6, administracja — ul. Świętokrzyska 30. m. 11, telefon 269-49. — Prenumerata 8 zł. rocznie.

Kronika policyjna.

PIJANY AKTOR.

Przy zbiegu ulic Kilińskiego i Pomorskiej 34 letni aktor będąc w stanie pijanym, Antoni Klatt, został napadnięty przez nieznajomych mu osobników, otrzymawszy rany nosa i policzka.

Zawezwany lekarz pogotowia po udzieleniu zwolennikowi Bachusa pomocy w mieszkaniu dr. Wolfsona, odwiozło go do domu przy ul. Franciszkańskiej 29 w stanie pijanym.

WYRODNA CÓRKA.

Piotr Leiko, Wójtowska 14 zameldował policji, iż córka jego Marjanna zadała mu ranę nożem.

POBICIE.

Helena Bogusiak wychodząc z fabryki firmy Werner i Rojch Kopernika 38 na obiad została pobitą przez Józefa Redlenskiego i innych jak również ojciec jej i bracia.

***

Wbramie domu nr. 19 przy ulicy Cegielnianej pobity został 24-letni b. handlowiec Michał Brunsztain, tamże zamieszkały, otrzymawszy obrażenia twarzy, oraz rąk.

Poszkodowanemu udzielono pomocy na stacji.

ZAMACH SAMOBÓJCZY.

39-letnia robotnica Leonora Kurzycka we własnem mieszkaniu przy ulicy Towarowej nr. 21 w celu samobójczym napiła się kwasu solnego. Lekarz pogotowia po udzieleniu desperatce pierwszej pomocy, odwiózł ją w stanie osłabionym do szpitala św. Józefa.

CASINO

DZIS i dni następnych!! DZIS i dni następnych!!

„Quo Vadis"

W rolach gł.: EMIL JANNINGS i hrabianka DE LIGUORO.

Powiększona orkiestra symfoniczna pod dyrekcją L. KANTORA.

Początek seansów o godz. 2-ej po poł.

Prawo i życie

Jak w wielkiej powieści kryminalnej.

Bujne życie sierżanta.

Trybunał wojskowy pod przewodnictwem majora korpusu sądowego Józefa Gralewskiego rozpatrywał onegdaj i wczoraj sprawę przeciwko sierżantowi 27 p. p. 26-letniemu Józefowi Zielińskiemu oskarżonemu o to:

1) że w nocy z 4 na 5 stycznia 1919 roku w Lublinie, działając w porozumieniu z zasądzonym już na karę więzienną Jezuitą Muskałą i Dąbalą, uzbroiwszy się w karabiny wszedł do mieszkania Lajby Gertnera, gdzie zrabował damski srebrny zegarek, kilkadziesiąt srebrnych monet oraz 700 koron gotówką.

2) że 18 maja tegoż roku wieczorem we wsi Sosnówka pod groźbą pozbawienia życia zażądał od Michała Mazura 500 rb., lecz spłoszony przez sąsiadów Mazura zbiegł nie otrzymawszy żądanej sumu,

3) że w tymże czasie wkroczył na czele swej bandy do mieszkania Jana Mazura skradł skórkę cielęcą,

4 że w nocy z 31 grudnia 19120 w Nasielsku wkroczył do mieszkania Ludwika Domańskiego, gdzie zrabował biżuterję, 500 rb. gotówką i 45.000 mk.,

5 że w styczniu 1921 r. w Warszawie w celu zawarcia związku małżeńskiego z Lucyną Festyńską sporządził i przedłożył w urzędzie parafjalnym Wszystkich Świętych zaopatrzoną w pieczęć dowództwa fałszywe zaświadczenie,

6) że w nocy 16 lutego 1921 r. we wsi Godowo, pow. płońskiego wtargnął do mieszkania młynarza Grąbczaskiego i grożąc rewolwerem, zrabował dubeltówkę i pewną ilość gotówki.

7) że 4 marca 1921 r. w Pławnie wtargnął do mieszkania Rozenbauma i grożąc zastrzeleniem zrabował 500 rb. i 4000 marek.

8) że 14 marca 1921 r. w nocy w Częstochowie wraz z innym uzbrojonymi wszedł do mieszkania Szai Federman, gdzie zrabował gotówkę i biżuterję.

9) że w lipcu 1921 r. w Wilnie skradł z mieszkania Naumowicza różne rzeczy.

10) że zdezertował z wileńskiego pułku piechoty i dopiero został aresztowany 16 stycznia 1921 r.

Energiczne śledztwo w tej zawikłanej sprawie prowadził sędzia śledczy dr. kapitan Smoła.

Oskarża prokurator major Tadeusz Jaskólski, broni mecenas St. Kobyliński.

Pierwszy dzień rozpraw.

Oskarżony silny brunet, wzrostu średniego, starannie ogolony z wąsem do góry zakręconym nie robi wrażenia bandyty.

Nie przyznaje się on do żadnego z inkryminowanych mu czynów.

Posiedzenie wieczorowe odbywa się przy świetle lamp naftowych.

Do godziny 4.30 po południu zbadano 10 świadków, którzy poznają w oskarżonym jednego ze sprawców napadów i kradzieży.

Sąd zarządza przerwę do dnia dzisiejszego do 9 rano.

Dziś dalszy ciąg badania świadków, których pozostało 8 i mowy stron.

Drugi dzień rozpraw.

Wczoraj o 9.30 rano rozpoczęto dalszy ciąg posiedzenia.

Zbadano 8 pozostałych świadków, którzy nic nowego do sprawy nie wnieśli.

Prokurator po scharakteryzowaniu zeznań świadków domaga się

kary śmierci.

Obrońca polemizuje z prokuratorem co do kary śmierci.

W ostatniem słowie oskarżony zaznacza, iż służył w legjonach, był na froncie, walczył pod Warszawą i ukochał ojczyznę.

Następnie oskarżony mówi o przyczynie sfałszowania świadectwa i prosi o łagodny wymiar kary.

Trybunał wieczorem ogłosił wyrok, skazujący oskarżonego na karę śmierci, a na zasadzie amnestji na bezterminowe ciężkie więzienie.

As.

Recital Karola Flescha

Dał się słyszeć skrzypek, którego poziom odtwórczy nazwać można krótko: doskonałość. Czarujący ton, pełen głębi zrozumienia i słodyczy uczucia, technika nieporównana, gra tak opanowana, tak posłuszna woli artysty i tak świadoma środków i celu, że trudno wprost wyobrazić sobie lepsze spojenie najwyższych walorów irtuozostwa i kunsztu artystycznego.

Sonata Nardiniego, Bacha „Siciliano e presto", oddane były tak pięknie, a zarazem ze swobodą interpretacyjną, świadczącej o wybitnej indywidualności artysty, który potrafi pogodzić linję klasyczną utworu z bogactwem swej natury artystycznej. Koncert Paganiniego był w wykonaniu Flescha nie pokazem sztuczek technicznych, lecz kreacją głęboko ujętą, przemawiającą do słuchacza tak bezpośrednio, iż nie wierzyło się, jakoby to był ten sam, potylekroć grany utwór.

Nic dziwnego, iż publiczność nie pozwoliła wprost Fleschowi zejść z estrady. Oklaskom i bisom nie było końca.

L. P.

ODŁOŻENIE KONCERTU BATTISTINIEGO.

Zapowiedziany na piątek d. 5 bm. koncert Battistiniego z powodu strejku generalnego został odłożony. Dokładna data koncertu będzie wkrótce podana. Nabyte bilety zachowują swoją wartość.

DZISIEJSZY KONCERT KWINTETU PARYSKIEGO.

Jak już podaliśmy, na dzisiejszym koncercie popołudniowym o godz. 4 po poł. wystąpi słynny kwintet paryski „Quintette Instrumental de Paris". Jest to jeden z najznakomitszych zespołów kameralnych w Europie. Przed kilku dniami grał kwintet paryski w Warszawie, gdzie wzbudził niebywały zachwyt i entuzjazm ze strony krytyki i publiczności, a „Kurjer Poranny" pisze, że był to jeden z rzadkich wieczorów artystycznych jakie przeżywała muzykalna Warszawa. Przypuszczać więc należy, że i w Łodzi kwintet paryski cieszyć się będzie zasłużonem powodzeniem.

—:o:—

KIERMASZ.

Na kiermaszu „Kropli Mleka" będzie miał każdy możność zakupienia najpiękniejszych i najtańszych przedmiotów. Będą koszule damskie po 5 złotych pończochy po 2 zł., obuwie po 6 zł. itd.

W najwytworniejszych sukniach, płaszczach, kapeluszach, wyraz ostatniej mody z firm warszawskich Zmigryder, M-me Henriette oraz łódzkiej Irene-Idene przedefilują uproszone panie podczas podwieczorku. Prócz tego będą orygfinalne lampy, poduszki, abażury, majoilki, i porcelana wystawiona na kiermaszu przez „Arte" i „Coqui" z Warszawy.

Ej, ty na szybkim koniu, gdzie pędzisz, kozacze?
Czyś zaoczył zająca, co na stepie skacze?
Czy rozigrawszy myśli, chcesz użyć swobody?
Czy z wiatrem ukraińskim puścić się w zawody?
Nie, ja pędzę, nie bacząc na trud drogi wielki,
By „URSUSA" wyborne skosztować karmelki.

„URSUS" sp. akc. Warszawa
Łódź, A. Drutowska
Piotrkowska 65 tel. 19-82.

ZWYCIĘŻYŁ „MAŁY REMINGTON" bo jest trwały, lekki, tani

i posiada 42 klawicze jak duża wzorowa maszyna.

B.ock-Brun, Warszawa Hotel Bristol.

Zadanie superarbitra.

Łódź weszła na zupełnie nową drogę regulowania zatargów. Ze systemu targów przeszła do nowej metody — arbitrażu.

Jest to forma łagodzenia zatargów socjalnych, dawno już i z powodzeniem stosowana zagranicą. Jeśli tamtejsze doświadczenia stwierdzają, iż metoda ta jest najbardziej właściwą przy rozwiązywaniach zatargów pracy z kapitałem, to przyczyny tego leżą znacznie głębiej, ani żeli w samej istocie arbitrażu.

Coraz większa popularyzacja arbitrażu jest przedewszystkiem zasługą superarbitrów. Wielka wiedza, znajomość warunków gospodarczych kraju, zdolność ujęcia konjunktur dziedziny, objętej zatargiem, niezależność sądu — oto zalety, które posiadać musi syperarbiter.

Stajemy przed pytaniem, czy superarbiter wybrany przez strony, zainteresowane w zatargu włókienniczym lub też w razie niemożności dojścia do porozumienia, desygnowany przez rząd, odpowie tym wymaganiom. Bynajmniej nie na leży się łudzić. Mężów takich Polska dotychczas nie posiada. Niestety bowiem wielka wiedza i niezależność sądu nie idzie u nas dotychczas w parze, z wyrobieniem polityczno-gospodarczem.

Jakkolwiek nie znamy jeszcze osoby superarbitra, to jednak uważamy za stosowne już obecnie udzielić mu pewnych rad. Nie ulega wątpliwości, iż obie zainteresowane strony, chociaż przypuszczalnie wyznaczą na arbitrów najbardziej dzielne jednostki, będą jednak starały się bronić przedewszystkiem swego punktu widzenia. Jest to tak ludzkie, iż dziwić się temu nie można. Jednak obrona interesów w rozprawie przed superarbitrem musi być ujęta w pewne ramy. Granice ich musi zakreślić superarbiter. — I w tym właśnie kierunku zwrócić się muszą nasze rady.

Superarbiter winien wyrzec cały swój wpływ, aby obie strony ograniczyły swe expose jedynie do samego rzeczowego ujęcia stanowiska. Wszystkie argumenty, czysto natury uczuciowej, czy też mające jedynie luźny związek z zagadnieniem, będącym istotą obecnego zatargu muszą być stanowczo wyłączone. Ten cały balast nie może przytłaczać sądu superarbitra, który poraz pierwszy będzie rozstrzygał jeden z trudnych z pośród problemów, wobec których stanęło obecnie włókiennictwo.

Co więcej.

Rozstrzygnięcie arbitra bynajmniej nie musi być jednolite dla całego przemysłu włókienniczego. Już w czasie strejku wskazywaliśmy na różność interesów oraz rozmaitość konjunktur przemysłu bawełnianego, wełnianego zgrzebnego i czesankowego. Skoro już oddano sprawę w ręce superarbitra, to niech decyzja jego będzie najbardziej właściwą i słuszną. Tego zaś żadną miarą nie można osiągnąć, gdy usiłuje się osiągnąć wspólną platformę dla spraw niewspółmiernych.

Jeśli w okresie inflacyjnym błąd tkwiący w nieracjonalnem postawieniu sprawy regulacji zarobków nie występował jaskrawo na ogólnem tle zdezorganizowanych stosunków gospodarczych, to jednak obecnie zaszły w tym względzie bardzo radykalne zmiany. Obecnie nie można sprowadzić do wspólnego mianownika warunków ekonomicznych, w jakich pracują poszczególne gałęzie włókiennictwa. **Czy więc słusznem jest, by według jednego szematu rozstrzygnięte być miało zagadnienie regulacji płac robotniczych w przemysłach, pracujących wśród zasadniczo odmiennych warunków ekonomicznych.**

Na tę okoliczność winien zwrócić superarbiter nie mniejszą uwagę, aniżeli na konieczność jaknajściślej rzeczowego referowania swych postulatów przez obie zainteresowane strony.

Z góry wiemy, iż teoretycznie najlepsza decyzja wywoła wielką falę krytyki i stłumionego niezadowolenia. Jasnem to jest, gdyż w wypadku sądu polubownego dwie strony nie mogą liczyć na pełne zaspokojenie ich, choćby najbardziej słusznych żądań. Zarówno przemysłowcy, jakoteż robotnicy będą musieli ponieść ofiary. Nie ulega wątpliwości, iż będą one większe dla strony silniejszej. Oczywiście superarbiter wystrzegać się musi tego, by względom socjalnym nie podporządkować w zupełności momentów ekonomicznych.

W chwili, gdy arbitraż wchodzi jako stała instytucja, regulująca zatargi w przemyśle włókienniczym, superarbiter winien mieć na względzie ogrom odpowiedzialności na nim ciążącej.

Niech wizja obdartego i wygłodniałego włókniarza nie przesłania mu obrazu jaki tworzą cyfry bilansu włókiennnictwa Uzgadnianie interesów socjalnych z ekonomicznemi nie jest łatwe. Tem nie mniej „aurea mediocritas" — metoda „złotego środka" będzie najwłaściwszą.

Dr .Leszek Kirkien.

Wiadomości gospodarcze.

Rynek kolonjalny.

Kawa: Rynek w ostatnim tygodniu sprawozdawczym podlegał znacznym wahaniom, jakkolwiek tendencja niewątpliwie się poprawiła. Zawarto nieco umów na Santos i Rio, jakkolwiek kupno utrudnione ze względu na zbyt małe ilości znajdujące się na rynku. Tendencja na kawę Santos wzmocniła się znowu i nie należy spodziewać się osłabienia jej, przynajmniej w najbliższej przyszłości.

Ogólne położenie na rynku kawy nie zmieni się prawdopodobnie aż do nowych zbiorów, o tyle tylko, że zapasy będą coraz to mniejsze. Natomiast od wyniku nowych zbiorów zależeć będzie cena. W tej sprawie piszą nam z krajów produkcyjnych, że jakkolwiek widoki na nowe zbiory się polepszyły, to jednakże **nie do tego stopnia, aby mogły wpłynąć na obniżenie cen, gdyż do tego trzeba zbiorów nader pomyślnych.** Zdaniem naszem, należy korzystać z każdej zniżki, aby dopełnić brakujących zapasów, o ile bowiem nie zawiodą dotychczasowe oznaki, należy raczej spodziewać się tendencji nieco zwyżkowej.

Herbata: Jak w Brazylji oceniają sytuację, dowodzi fakt, że gdy po ostatniej raptowej haussie w Brazylji rynek nowojorski nieco się obniżył, nowojorscy plantatorzy, wykorzystując tę baissę, wykupywali z powrotem stare kontrakty. Skutek był ten, że rynek nowojorski ceny swe podwyższył i dotąd trwa w tendencji bardzo mocnej.

Podług wiadomości otrzymanych z Londynu, należy oczekiwać jeszcze dalszych zwyżek. Jak już kilkakrotnie wzmiankowaliśmy, przyczyna leży głównie w tem, że produkcja nie wystarcza na pokrycie całej konsumcji światowej stale się podnoszącej. Do tego dochodzi konsumcja Rosji, która również stale się powiększa, co naturalnie wpływa na ceny. Zakładane liczne nowe plantacje herbaty nie zdołają jeszcze produkcji światowej powiększyć, gdyż dopiero po paru latach, uprawy przynoszą rezoltaty.

W ostatnich czasach obserwowano zjawisko zakupu produkcji całych plantacji na 2—3 lata naprzód po stosunkowo wysokich cenach. Okoliczność ta nie sprzyja rozwojowi przemysłu herbaty i jest skutkiem tego niepożądana. Obecnie zakupów takich na terminy paroletnie zaniechano, a to ze względu na opór plantatorów, którzy o ile godzą się na tego rodzaju tranzakcje, żądają sum niebywałych.

Sprawozdanie tow. akc. Antonio Wiatrak — Gdańsk.

PREMJÓWKA DOLAROWA.

Warsz. kor. „Republiki" telefonuje:
Wobec zbliżającego się terminu ciągnienia premjowej pożyczki dolarowej, wyznaczonego na dzień 2 stycznia 1925 roku, ożywił się znacznie ruch sprzedaży obligacji tej pożyczki państwowej. Sprzyja temu zapowiedź wylosowania wielkiej premji w sumie 40.000 dolarów oraz pora kwiazdkowa, obligacja bowiem pożyczkowa w cenie 5 dolarów jest najlepszym podarunkiem gwiazdkowym, który nie jednemu uśmiech fortuny przyniesie, dla wielu stanie się zaczątkiem oszczędności, a dla wszystkich stanie się pozbawioną wszelkiego ryzyka lokatą kapitału.

BANK POLSKI A BANKI ZAGRANICZNE.

Warsz, kor. „Republiki" telefonuje:
Dyrektor naczelny Banku Polskiego Dr. Władysław Mieczkowski i dyrektor działu walutowego banku Dr. Zygmunt Karpiński powrócili z podróży zagranicę, dokąd udawali się w zeszłym miesiącu w celu nawiązania ściślejszych stosunków z bankami zagranicznemi, szczególniej zaś z bankami emisyjnemi.

Przedstawiciele Banku Polskiego konferowali z gubernatorami banków emisyjnych francuskiego, angielskiego, holenderskiego i belgijskiego oraz z całym szeregiem przedstawicieli najpoważniejszych banków prywatnych we Francji Anglji, Holandji i Belgji.

PAŃSTWOWY BANK ROLNY.

Warszawa, 6 grudnia.

Dnia 5 bm. odbyło się posiedzenie nowomianowanej rady nadzorczej państwowego banku rolnego. Zebranie otworzył minister reform rolnych, podkreślając wielkie zadania banku oraz życząc owocnej pracy nowej radzie. Następnie prezes rady p. Wilkowski scharakteryzował dotychczasową działalność banku, poczem naczelny dyrektor p. Staniszewski złożył sprawozdanie z dotychczasowych prac banku.

Restauracja
„SAVOY"
Dziś i jutro oraz stale w soboty, niedziele i święta o g. 5-ej p. p.
Fivé o'clocki
pod kier. prof. Balewskiego.
Orkiestra pod dyr. M. Lewaka.
Wieczorem pierwszorzędny program z udziałem wybitnych sił artystycznych.
Wejście bezpłatne.

OBUWIE
WIECZOROWE
SPACEROWE
POŃCZOCHY
w wielkim wyborze
w mag. obuwia MANDA Piotrk. 127.

Bilans Banku Polskiego.

Warsz. kor. „Republiki" telefonuje:

Wciągu ostatniej dekady listopada zapas złota w Banku Polskim powiększył się blisko o 900.000 złotych, w ciągu całego miesiąca listopada zapas ten wzrósł o przeszło 2 miljony złotych.

Zapas walut brutto zmniejszył się w ostatniej dekadzie o 2,2 miljony zł. — w ciągu jednak całego miesiąca ilstopada w porównaniu z październikiem zapas ten wykazuje wzrost na sumę około 6 miljonów złotych.

Portfle wekslowy banku zwiększył się blisko o 5 miljonów złotych, suma zaś zdyskontowanych papierów krótkoterminowych o 1,6 miljonów złotych.

Pożyczki zabezpieczone papierami procentowemi obniżyły się o blisko 1,5 miljonów złotych, a dług skarbu państwa w banku zmniejszył się blisko o 10 miljoów złotych.

Obieg banknotów, jak zwykle w końcu miesiąca, zwiększył się na sumę około 35 miljonów złotych, natomiast zmniejszyły się zobowiązania na rachunkach żyrowych o 58 miljonach zł.

Obieg biletów markowych wynosił w dniu 30 listopada 3,7 tryljnów, co stanowi wartość 2.100.000 złotych.

Obieg monet srebrnych.

Warsz, koresp. „Republiki" telef.:

Dotychczas puszczono w obieg 1.200.000 sztuk srebrnych monet dwuzłotowych. Przy końcu bieżącego miesiąca obieg monet srebrnych znacznie się zwiększy z powodu oczekiwanego niebawem nadejścia do Warszawy pierwszego transportu monet srebrnych dwuzłotowych, bitych w mennicy francuskiej. Transport ten zawierać będzie 10.000.000 sztuk monet dwuzłotowych.

GOTÓWKA.

Dolary 5,185

CZEKI.

Belgja 25,72
Holandja 210,45
Londyn 24,33 — 24,32
Nowy York 5,185
Paryż 28,12 i pół — 28,10
Praga 15,67 i trzy czwarte
Szwajcarja 100,57 i pół
Wiedeń 7,33
Włochy 22,59

AKCJE.

Bank dla H. i P. 1
Bank Zachodni 1,70 — 1,60 — 1,70
Bank Przem. Lwów 0,35
Bank Zjedn. Ziem. Pol. 1,65
Kijewski 0,19 — 0,20
Elektryczność 1,72
Siła i Światło 0,49 — 0,50 — 0,49
Czersk 0,55
Gosławice 1,90
Drzewo 0,45
Nobel 1,65
Lilpop 0,65
Norblin 0,67
Parowozy 0,33 — 0,32
Starachowice 2,02 — 1,97 — 2
Zawiercie 18,85
Haberbusch 4,70 — 4,75 — 4,80
Klucze 0,31 — 0,32
Spiess 1,25
Nobel 0,70
Chodorów 5,10
Częstocice 1,90
Cukier 3,18 — 3,15
Węgiel 2,70 — 2,80
Cegielski 0,53
Modrzejów 4,25 — 4 4,15
Ostrowieckie 6,35 — 6,40
Rudzki 1,15 — 1,19 — 1,15
Ursus 1,25 — 1,15
Żyrardów 1 em. 21, 2 em. 11,50—11,60
Spirytus 2,15

GIEŁDA LONDYŃSKA.

Londyn, 6 grudnia.

Nowy Jork 4.68.31
Francja 86.97 i pół
Belgja 95.05
Szwajcarja 24.17 i pół
Niemcy 19.65 i pół

Wielka grudniowa

wystawa i sprzedaż
prawdziwych ręcznie wieszanych

DYWANÓW PERSKICH

Olśniewający wybór bajkowych egzemplarzy chińskich, indyjskich i innych: przepiękne sztuki jedwabne, figuralne, muzealne dywany modlitewne i t. d.

Bogaty wybór wszelkich rozmiarów.

Cena od zł. 200.--

Kredyt 3 miesięczny.

Otwarte codziennie nie **wyłączając niedziel i świąt** od godz. 10 r. do godz. 8 w..

162

Grand-Hotel

wejście przez pokój 106.

PASTYLKI AROMATYCZNE

DO LIKIERÓW i WÓDEK.

(20 najrozmaitszych zapachów) powszechnie znane ze swej przedwojennej dobroci wyrobu słynnej fabryki

Glaeschky & Wiedner

dawniej **Petersburg** (założ. w roku 1886), do nabycia we wszystkich składach aptecznych i kolonialnych.
Uwaga! Wystrzegać się wszelkich bezwartościowych naśladownictw. 261

Kto tanio nabyć chce

Podarunki gwiazdkowe

w materjałach bawełnianych, wełnianych i jedwabnych
niech korzysta z naszej
gwiazdkowej wysprzedaży

A. TETZLAFF i S-ka

100 Piotrkowska 100

Tanio do nabycia

modny kredens, stół, 5 krzeseł i fotel skórą kryte.

Obejrzeć: Nawrot 20 m. 6.

Duży frontowy

pokój

natychmiast

do oddania.

Oferty sub. „Okazja“ do „Republiki“

PALTO

karakułowe

okazyjnie do sprzedania. Konstantynowska 16, Król między 3—5. 156

Skład apteczny do sprzedania

w Głownie.

Wiadomości na miejscu.

„RENOMA“
Piotrkowska 7.
poleca:
Boty, Kalosze, Ciepłe pantofle.
Ceny fabryczne

OKAZJA

Meble ładne do sprzedania z pokoju stołowego
Wiad. ul. Narutowicza (Dzielna) № 40 m. 2 front. 9919-3

Dr.

P. Langbard

Zawadzka 10
Choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje od 9—12 5—8.

OGŁOSZENIE.

Przegląd najnowszych modeli na Kiermaszu **„Kropli Mleka“**

z pracowni Zmigryder, M-me Henriette oraz Iréne-Iréne

odbędzie się w sobotę i niedzielę, dnia 13 i 14 grudnia od g. 5 pp.

Na gwiazdkę--ceny tanie!

Palta damskie: welurowe — — Zł. 38
KOTIKOWE na jedwabnej podszewce — — „ 190
Satynowe czarne z dobrego materjału przybrane futrem, całe na podszewce — — „ 110
angielskie (flansz) — — — „ 85
ZAMSZOWE przybrane futrem I gat. całe na podszewce „ „ 110
:—: sprzedaje tylko :—: 861—3

D. Lenga, Łódź

PIOTRKOWSKA 6.
Przyjmuje się obstalunki z własnego i powierzonego materjału.

PRALNIA CHEMICZNA i FARBIARNIA

DAMSKIEJ i MĘSKIEJ GARDEROBY ORAZ BIELIZNY.

W. Sokołowskiego

ul. Kilińskiego № 36.

Przyjmuje wszelką garderobę do czyszczenia i farbowania oraz firanki na ramach.

Powierzoną robotę wykonywuje się akuratnie i punktualnie.

KAWIOR

astrachański

HOPIES'Y

oryg. holenderskie
KARMELKI i CUKIERKI

HELLER'A

świeżo nadeszły

M. BERMAN
319 Piotrkowska 53, tel. 12-35

JAN TSAKUMAKIS

ŁÓDŹ. UL. PIOTRKOWSKA № 7

Niech wie **mały i wielki**
Że są u mnie piękne ranne **pantofelki**
Są także **kalosze śniegowe i boty**
Szwedzkiej solidnej roboty.
Nadeszły z Grecji **gąbki powozowe**
[i **toaletowe**
I delikatne skórki jelonkowe.
Kto się martwi co **kupić na gwiazd-**
[**kę** niech się tym pocieszy
I do Tsakumakisa Piotrkowska № 7
227-5 [czemprędzej **pośpieszy.**

W lecznicy lekarzy specjalistów

przy ul. Piotrkowskiej 17, (2-ie podwórze)
Zachodnia 52, tel. 34-67.

przyjmują lekarze:

Dr. Altenberger,
Dr. Artyfilerewicz,
Dr. Czaplicki,
Dr. Dutkiewicz,
Dr. Garewicz,
Dr. Garliński,
Dr. Karnicki,
Dr. Ługowski,
Dr. Manteuffel,
Dr. Marx,
Dr. Michalski,
Dr. Miłodrowski,
Dr. Osiecki,
Dr. Skibiński,
Dr. Skusiewicz,
Dr. Starzyński,
Dr. Stawowczyk,
Dr. Załeski,
Dr. Ziegler.
Dr. Olszowski

Cena za poradę zł. 3.—

Zamykanie ksiąg handlowych
Zaprowadzanie „ „
Nadzór nad prow. „ „
Kontrole ksiąg handlowych
Likwidacje przedsiębiorstw
przyjmuje

O. Pfeiffer

Łódź, ul. Milsza № 57.

M.

LIDER

Cegielniana 33

Własny wyrób najmodniejszych

LAMP

Przyjmuje do złocenia, srebrzenia, oksydowania oraz wyknuję różne reperacje robót metal.

Dlaczego

uskarżasz się stale na

podagrę i reumatyzm

swoim znajomym uszy napełniasz tak, że 174

Ci każdy z drogi schodzi

jeżeli przeciw temu nic nie czynisz
Idź lepiej do najbliższej apteki i kup nasz miljonkrotnie skuteczny, daleko znany

CAPSINAP

nazwa prawnie zastrzeżona

a doznasz natychmiastowej ulgi. Jedyni wytwórcy
DR. BEHRING i S-ka, BYDGOSZCZ.
Hurtownie do nabycia: Apteczny Dom Handlowy A. Wojciechowski. Łódź, Piotrkowska 80. Ludwik Spiess i Syn, Sp. Akc. Oddział Łódź, Piotrk. 107.

Już należy!!

stosować jedyny i wypróbowany środek na odmrożenie

FRIGORIN „MOTOR“

Żądać w aptekach i skład. aptecz.

Zakład krawiecki damski

Sz. Kaczka

6-go Sierpnia (Benedykta) 10.
Najnowsze zimowe modele nadeszły!

Z kapitałem
10.000 do 15.000 zł.
potrzebny jest

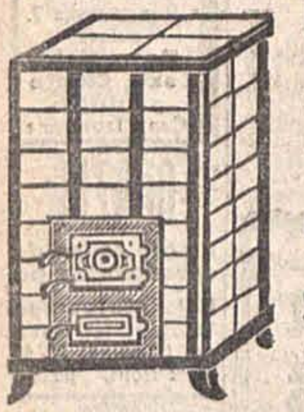
Wspólnik

bez żadnego ryzyka celem powiększenia dobrze prosperującego interesu mieszczący się w centrum ul. Piotrkowskiej (sklep frontowy) potrzebny od zaraz. Oferty do adm. „Republiki“ „R. C45“.

Fabryka maszyn i odlewnia żelaza

Otto Goldammer

Założona w 1854 r.
Łódź, Kilińskiego 74|76
telefon 12-30
Kotlarnia miedziana. Kotlarnia żelazna.
poleca:
KOMPLETNE URZĄDZENIA FABRYCZNE DLA WYKOŃCZALŃ. FARBIARŃ I BIELNIKÓW.
Mulden-prasy b. mocnej konstrukcji. Prasy hydrauliczne dla tkanin i fornierów, Prasy wrzecionowe rozmaitej konstrukcji. Prasy do pończoch. Prasy do pakowania w bele i paczek przędzy.
Prasy filtrowe.
Specjalny dział dla budowy wind fabrycznych: osobowych i ciężarowych ze wszystkiemi mechanizmami zabezpieczającemi.
Transmisje wszelkich rozmiarów
Wszelkiego rodzaju odlewy żeliwne.

Prezent na gwiazdkę! Na raty!
i za gotówkę
PIECYKI
szamotowe oraz
Kuchenki szamotowe
Olbrzymia oszczędność węgla!
Sz. Rozenbaum
fabryka: Piramowicza 14
filje: Zgierska 3 i Szkolna 28

Poważna firma ekspedycyjna
poszukuje:
Rutynowanego deklaranta celnego,
Wykwalifikowaną polsko-niemiecką stenotypistkę,
Ekspedjenta biurowego, oraz
Ekspedjenta kolejowego
z praktyką najmniej d"uletnią. 189
Oferty sub. Sp. Akc. P. do adm. „Republiki"

ROK ZAŁOŻENIA 1897.
MARGOT
PIOTRKOWSKA 64.
Poleca ostatnie nowości:
Wiedeńskie bluzki włóczkowe od Zł. 8⁹⁰
kamizelki
sweatry
Bluzki jedw. Crêpe de Paris od Zł. 19.—
Bluzki Crepê de Chine
BIELIZNA DAMSKA
od skromnej do najwykwintniejszej.
Koszule od zł. 4⁹⁰ Garnitury od zł. 11⁵⁰
KAPY I WEŁNIAKI ŁOWICKIE
PODUSZKI DEKORACYJNE
w wielkim wyborze po Zł. 18.— małe Zł. 4.—
Jako Efektowny Podarek Gwiazdkowy
PANTOFLE ZAKOPIAŃSKIE
od № 17 (Bébé) do № 44 (męskie).
Uwaga: Z powodu likwidacji działu sukien **zupełna wyprzedaż** sukien, kreton etamin, szewiot, wełnian, trykotin i jedwabnych po cenach niżej kosztu od zł. 10.—. Wysortowane bluzki wszelkiego rodzaju. od zł. 3.—. 289

-: Do naszych Milusieńskich :-
Wiecie gdzie się znajduje wielki wybór pięknych
ZABAWEK?
w firmie 274—3
Edw. i Edm. B-cia Barcz
ul. Piotrkowska 152.
OZDOBY CHOINKOWE.
Najtańsze ceny. Wielki wybór.

Skład papieru i materjałów piśmiennych
Fabryka ksiąg handlowych i drukarnia
A. I. OSTROWSKI
Piotrkowska 55, Telefon 354 i 35- 40.
Poleca w wielkim wyborze i po cenach umiarkowanych.

„Na gwiazdkę"

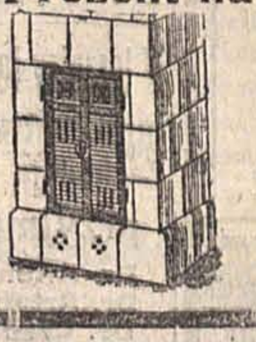
Papeterje do najwytworniejszych	Malowanki
Albumy do marek	Książki obrazkowe
„ „ pocztówek	Ołówki kieszonkowe ozdobne
„ „ poezji	Gry towarzyskie
„ „ fot. amat.	Piórniki
Garnitury do pisania	Kałamarze na biurko
Przybory do kreślenia,	Teczki
Richtera i inne	Farby w pudełkach i t. p.

Pocztówki świąteczne i noworoczne
kalendarze do zrywania, terminowe, kieszonkowe, tabliczkowe.
Złote pióra wieczne najlepsze światowe marki: Waterman, Montblanc i Penkala.
Karty do gry — do Pokera, Patience'a i Whista— w dużym wyborze.
Sklep otwarty od godziny 9—7 wieczorem bez przerwy obiadowej. 195

KORKI
do win, piwa, wódek, likierów, do wód mineralnych, dla aptek oraz do użytku domowego w najlepszym gatunku po cenach najniższych
poleca:
Fabryka Korków
B. JAMNIKA
286 Łódź, Pomorska 3.

Najlepsze szwedzkie
KALOSZE
zw. „Tretorn" oraz boty otrzymać można we wszystkich — fasonach u —
EDMUNDA BOKSLEITNERA
SIENKIEWICZA 79 podszewki i skład guzików.

Prezent na gwiazdkę!!!

NA RATY PIECYKI
ORAZ KUCHENKI SZAMOTOWE
solidnego wykonania
Olbrzymia oszczędność węgla!!!
— poleca —
Jan Szymański
ul. Cmentarna № 3
filja Kilińskiego 10.

Lekcje Tańców
najmodniejszych według metody paryskiej w stosunkowo krótkim czasie wyuczają przy szkole ul. Cegielniana № 43.
p. p. Zygmunt Henrykowski i Rafał Kolski.
Zapisy i informacje od 5—10 wiecz. w kancelarji przy szkole, a od 5 p. p. w prywatnem mieszkaniu przy ul. Cegielnianej 57.
UWAGA: Udzielam także lekcji prywatnie.

Pralnia chemiczna i farbiarnia
damskiej i męskiej garderoby bez prucia
W. Durczyńskiego
— u. Brzezińska № 5 —
Przyjmuje wszelką garderobę do czyszczenia i farbowania oraz firanki na ramach. Wykonanie solidne.
Filja Pomorska № 22. 808-

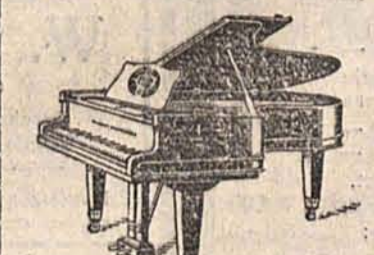
DYREKCJA KONCERTÓW: ALFRED STRAUCH. Tel. 13-85.
SALA FILHARMONJI
Dziś o godz. 4-ej po południu
GRA
QUINTETTE
INSTRUMENTAL de PARIS
(Kwintet paryski)
Wykonawcy:

René LE ROY:	(Flet)
Marcel GRANDJANY:	(Harfa)
René BAS:	(Skrzypce)
Pierre GROUT:	(Altówka)
Roger BOULME	(Wiolonczela)

Szczegóły w programach.

Czwartek, dnia 11 grudnia o g. 8.30 wiecz.
10 Koncert (Ostatni z cyklu pierwszego) z cyklu
„Mistrzowskich Koncertów"
Wykonawca programu:
HERMAN
JADLOWKER
b. śpiewak nadworny.
Bilety na powyższe koncerty do nabycia w kasie Filharmonji codziennie od godz. 10 i pół do 1 i pół i od 3 i pół do 7-ej wiecz.

BIURO TECHNICZNO-HANDLOWE
„ENERGJA"
Sp. z Ogr. Odpow.
niniejszym zawiadamia, że obecnie mieści się w nowym lokalu
przy ul. Piotrkowskiej № 56
telefon № 14-33.
POLECAMY: Masywy, opony, płyty gumowe, szczeliwa gumowe i azbestowe, węże, kalosze i wyroby gumowe chirurgiczne. 10282

C. BECHSTEIN
Fabryka Fortepianów i Pianin
Londyn, Berlin, Paryż.
Grane i polecone przez pierwszych pianistów świata jako to:
Eugen d'Albert, Conrad Ansorge, M. Balakireff, Hans von Bülow, Ferruccio B. Busoni, Max Bruch, Teresa Carreno, Alexander Dreyschock, Annette Essipoff, Ossip Gabrilowitch, Eduard Risler, Anton Rubinstein, Nicolaus Rubinstein, C. Saint-Saëns, Pablo de Sarasate, Emil Sauer, Jul. Schulhoff, Marcella Sembrich, B. Stavenhagen, Richard Strauss, Carl Tausig, Richard Wagner, Felix Weingartner, A. Glasunoff, Leopold Godowsky, Eduard Grieg, Adolph Henselt, Jos. Hofmann, Joseph Joachim, Frederic Lamond, Theodor Leschetizky, R. Leoncavallo, Franz Liszt, Sophie Menter, Moritz Moszkowski, Wladimir v. Pachmann.
Wyłączna sprzedaż tylko w składzie FORTEPIANÓW I PIANIN
KAROL KOISCHWITZ, ŁÓDZ,
ul. Moniuszki Nr. 2. Tel. 24-72.
Rok założenia 1892 10001 Rok założenia 1892.

2 względnie 3
poKoje
z Kuchnią
z wszelkiemi wygodami poszukiwane, możliwie w śródmieściu. Łaskawe oferty do „Republiki" pod „Pobret". 138

Do sprzedania
MIAŁ
koksowy.
Fabryka Przetworów Chemicznych Inż. Holcman i Myślibórski, ulica Kilińskiego 99. Tel. 595. 198

Miejski Kinematograf Oświatowy

Wodny Rynek № 44.
(Róg Rokicińskiej)
Dojazd tramwaiami 6 i 10.
PROGRAM Nr. 43.
Od poniedziałku, d. 24 listopada 1924
Pierwszy raz w Łodzi! Dla młodzieży dozwolone.
Eskimos **„NANUK“.**
6 aktów zmagania się z naturą krainy lodów w strefie podbiegunowej.
NAD PROGRAM:
Sto dolarów nagrody, komedja.
Początek dla młodzieży punktualnie o godz. 3 i 5 pop., w soboty, niedziele i święta ogodz. 1 po p., dla dorosłych o godz. 6.45. i 8.45 wieczorem.
Ceny miejsc: dla młodzieży I — 20 gr. II — 15 gr. III — 10 gr., dla dorosłych: I — 60 gr., II — 50 gr., III — 30 gr.

Najmodniejsze lampy własnego wyrobu **zagwarantowane za czysty bronz** W znanej firmie
Sz. F. Szmalewicz
Południowa 8
Przyjmuje się również **wszelkie odświeżenia i przeróbki lamp.**

Drukuje się i w pierwszych miesiącach 1925 roku ukaże się (w języku polskim).
Wielki illustrowany
ALMANACH
przemysłu, handlu i finansów.
Almanach będzie zawierał szereg monografji i artykułów o przemyśle, handlu i finansach biografje oraz fotografje żydowskich pionerów przemysłu i handlu, artykuły i notatki o większych firmach żydowskich w Polsce, spis fabrykantow i kupców podług branż oraz ważne informacje niezbędne dla każdego kupca.
W almanachu umieszczone będą również ogłoszenia i reklamy.
Adres: **LAZAR KAHAN, Łódź**
9107-20 Nawrot 7. Tel. 27-47.

Panie, oszczędzajcie pieniądze!

Rytynowana nauczycielka za zł. 50 naucza (pełny kurs) kroju i szycia w ciągu 6 tygodni pod gwarancją. Zapisy codziennie od 12 do 2 po poł. i od 5 do 8 wiecz. Al. Kościuszki 22, I piętro front m. 86. 9997—12

Na gwiazdkę

W wielkim wyborze
Platery, 9949
Kryształy,
Bronzy,
Porcelanę
i Przybory
na biurka
poleca po cenach przystępnych.
M. Siegelberg
PIOTRKOWSKA 45.

Na wypłatę! TOREBKI pończochy FIRANKI
JEDWAB, koszule męskie, płótno rękawiczki skórkowe i wszelką manufakturę.
PIOTR CHARI, Piotrkowska 37 w podwórzu.

BIURO PORAD i ZLECEŃ PRAWNYCH „WIEDZA“,

— Wystrzegać się ulicznych doradców i pokątnych pisarzy! —

Łódź, ul. Piotrkowska (dawniej № 84) **obecnie № 90, prawa of. I p. tel. 8-40**

Kierownik biura — rutynowany znawca prawa, dyplomowany na stopień notarjusza, codziennie w godzinach od 9 do 11 rano i od 1 do 3 ppoł. udziela porad prawnych w sprawach hipotecznych, notarjalnych, podatkowych, administraczjnych, skarbowych i majątkowych.
Biuro redaguje i pisze podania, rekursy, prywatne umowy spółek, projekty wszelkiego rodzaju aktów notarjalnych i hipotecznych, statutów spółek, i pełnomocnictw, tłumaczy, z języków obcych i przepisuje na maszynach — szybko solidnie i uczciwie po nader niskich cenach

DLA NIEZAMOŻNYCH PORADY PRAWNE BEZPŁATNIE.

— Wystrzegać się ulicznych doradców i pokątnych pisarzy! —

CZAJNIK
„wydajna“
DLATEGO NAJTAŃSZA i ZARAZEM NAJLEPSZA HERBATA w UŻYCIU.

Łódzkie Stow. Hodowców Drobiu, Gołębi i Zwierząt Domowych
urządza od dnia 6—8 grudnia r. b. w Helenowie
Powszechną Wystawę
drobiu, gołębi i zwierząt domowych. Dla każdego hodowcy i miłośnika będzie okazja do nabycia ładnych rozpłodowych zwierząt czystej rasy, które przez Stow. zostają sprowadzone z zagranicy
Zgłoszenia i zapytania prosimy skierować do sekretarza, p. **Edwarda Pahla**, Łódź, ulica Piotrkowska № 166.

„Tehate“

Towarzystwo dla handlu, przemysłu i rolnictwa, Sp. Akc. Oddział w Łodzi, ul. Przejazd 40, róg ul. Kilińskiego, tel. 20-32,
poleca ze składów i reprezentowanych firm po cenach konkurencyjnych:
Stal, blachę stalową i drut ze stalowni „B-cia Böhler i S-ka“,
Narzędzia precyzyjne, techniczne i pomiarowe,
Swidry spiralne, **gwintowniki** i rozwiertniki fabryki „Wesselmann“, Bohrer i S-ka Gara“,
Pasy skórane i wielbłądzie,
Liny stalowe, druciane i bawełniane
Motory i **transformatory** elektryczne, fabryki „Poege“,
Żarówki „Orion“ węglerskiej fabryki,
Maszyny do obróbki metali i drzewa,
Łopaty stalowe wszelkich typów.

LECZNICA
lekarzy specjalistów
Brzezińska № 11.
Dr. Kerszner choroby dzieci 9 — 11
Dr. Szyfman „ wewn. 10 — 12
Dr. Lubicz „ skórne weneryczne i moczopłciowe 11—1,
Dr. Goldblatt chor. oczu 12.30—1.30,
Dr. Szmirgeld chor. nerwowe i umysłowe i leczenie wad wymowy 1—3,
Dr. Eljasberg jun. chor. chirurgiczne 1-3,
Dr. Bergson chor. kobiece i akuszerja 3-4,
Dr. Wołyński choroby nosa, gardła i uszu 3 — 4.
Opatrunki i operacje. Zastrzykiwania, szczepienia ospy. Leczenie sztucznym słońcem górskim Elektryzacje. Psychoterapja. Wszelkie analizy (moczu, plwociny, krwi i t. d.).
Porada 3 złote.

Wielki wybór wyrobów trykotowych i dzianych

Bielizna Dr. Egera	Kapelusze filcowe welurowe
Swetry Kamizelki Suknie	Getry sukienne
Pończochy Rękawiczki Skarpetki	Czapki kapelusze sportowe
Rękawiczki angielskie na futrze	Bielizna damska męska

A. SPODENKIEWICZ
PIOTKOWSKA 150
KONSTANTYNOWSKA 26

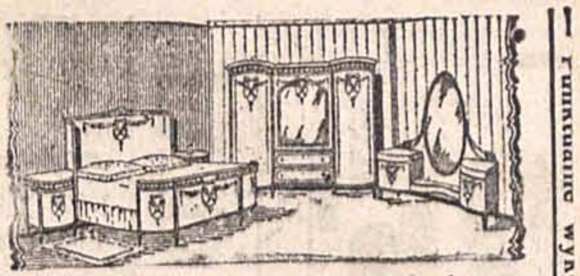
Do kompletu
freblowskiego przyjmę jeszcze kilkoro dzieci w wieku od 4 do 6 lat
M. Warchiwkier
Piotrkowska nr. 59.
od godz. 3 do 6-ej.

Lokal
do wynajęcia
w rogu Zawadzkiej i Piotrkowskiej, parter jedno piętro i trempel. Dowiedzieć się Zachodnia nr. 23 m. 16.

BACZNOŚĆ!! Tylko w zakładach fotograficznych Zjednoczonych Pracowników „Nowość“ Główna 46 Filja ul. Cegielniana 56. Wydaje na czas świąteczny **po cenach konkurencyjnych.**
12 pocztówek tylko 3 złote
cała figura retuszowane. **12 gabinetowych tylko 5 zł.** 1 portret od 4 zł.

Gabinet roentgenograficzny
D-ra STEFANA
KEILSONA
został przeniesiony na ulicę
Wschodnią № 72.
Telefon 33-24. 124-4

Sprzedaż
SZYB OKIENNYCH
po cenach fabrycznych oraz szklenie budowli po cenach konkurencyjnych
J. Olejniczak
14. Główna 14.

— Długoletnia gwarancja. — Punktualne wykonanie. —

Meble stylowe. Kompletne urządzenia
oraz **dziecinne** pokoje
poleca na dogodnych warunkach skład mebli
Leona SALAMONOWICZA
66 — WSCHODNIA — 66

Pracownia ubiorów męskich
B. Kryształ
Piotrkowska 24 (front II piętro) **Telef. 25-85**
poleca najnowsze modele sezonowe.
Ceny przystępne.

Lecznica
Lekarzy-specjalistów
(Przy Górnym Rynku)
Piotrkowska 294
Dr. Słobodski **choroby oczu** od 10 i pół—11 i pół
Dr. Szykier **chor. wewn.** od 11—1 i 4—6
Dr. Majbaum **chor. chirurgiczne** od 11 — 1
Dr. Weisbrum **chor. uszu, nosa i gardła** od 11 i pół —1 i pół
Dr. Polakow **choroby dzieci** od 1 i pół — 3
Dr. Niewiażski **chor. wener. i skórne** od 1—3
Dr. Eychner J. **chor. wewnętrzne** od 2—3
Dr. Eychner W. **chor. kobiece i akuszeryjne** od 3 — 4.
PORADA 3 ZŁ.
Zabiegi i operacje od umowy.
Wizyty na mieście.

Symfonje
Beethovena
Szuberta
Szumana i t. d.
Tow. Gramofonowych **Sp. Akc.**
są do nabycia
u Alfreda Lessiga
Nawrot 22.
Wielki wybór aparatów
Wszelkie reparac. najtanie
4160

S. LIBERMAN KRAWIEC DAMSKI
ul. Dzielna № 1
zawiadamia niniejszym Sz. Klijentelę, iż **otrzymał oryginalne modele paryskie na sezon zimowy.**
Uwaga: Na żądanie Sz. Klijenteli, robota może być wykonana w przeciągu 48 godzin.
— CENY PRZYSTĘPNE. —

B. RUSSKA nauczycielka długoletnia
udziela lekcji pisania na maszynach różnych i najnowszych systemów z dokładnem objaśnieniem konstrukcji i hektografji. Udziela również **lekcji korespondencji i arytmetyki handlowej.**
Łódź, ul. Kilińskiego (Widzewska) № 89 m. 8
(obok poczty).

Na nadchodzące święta polecam wielki wybór wykwintnego i trwałego obuwia własnego wyrobu, wszelkiego rodzaju jako to: męskiego, damskiego, uczniowskiego i dziecinnego.
Na składzie również posiadam wielki wybór zagranicznego obuwia światowej marki „Tip-Top“
Skład mój jest zaopatrzony w bogaty wybór kaloszy i śniegowców szwedzkiej firmy „Tretorn“
Sprzedaż detaliczna po cenach bardzo umiarkowanych odbywa się w składzie
JAKÓBA WINDMANA
267 **Łódź, Piotrkowska № 35**
12-23 telefon 12-23
w porze obiad. między 1 ą a 3-ą zamknięte.

25% rabatu

UWAGA!

Okazja Gwiazdkowa

Niniejszym komunikuję Sz. Publiczności, iż z okazji gwiazdkowej chcąc uprzystępnić ogółowi fotografować się

w Pierwszorzędnym Atelier Fotograficznym

„J. TYRASPOLSKI“ ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska № 76.

postanowiono **ceny zniżyć o 25 proc.** Kto więc chce mieć artystycznie i **tanio fotografję lub portret,** ceny z ustępstwem **25 proc.** obowiązują

tylko do dn. 31 grudnia 1924 r.

UWAGA!

25% rabatu

Teatr „SCALA“ żyd. zespół operetkowy pod dyr. A. KOMPANIEJECA.

Występy najznakomitszej artystki i subretki **Klary Young**

Jutro, poniedziałek godz. 8.30 wiecz. **„Dżek blagier”** Komiczna operetka w 3-ch aktach.

Angielskie Kakao—Herbata — Kawa

„SIBUNION”

Do nabycia wszędzie.

Przedstawiciel na Łódź: **A. Lilienfeld, Traugutta 5.**

Nowootworzony Dom Futrzany

Zelcer i Glatter

Tel. 24-77 **Piotrkowska 43** Tel. 24-77

POLECA:

FUTRA

różnej jakości w największym wyborze;

Stale na składzie najwykwintniejsze **żakiety futrzane,** oraz pierwszorzędne **futra męskie,** wykonane podług najnowszych modeli zagranicznych.

9073

FUTRA

wszelkiego rodzaju jak również **gotowe futrzane palta najnowszych zagranicznych modeli** poleca

Józef Tyger Piotrkowska № 29. Tel. 13-22 Ceny przystępne. Dogodne warunki

---

NA RATY!!!

Wszelką damską garderobę. Specjalista futer oraz przyjmuję z powierzonych towarów. Wykonywam podług najnowszych modeli.

Uwaga! Ceny konkurencyjne!

M. ROZENBERG, Wschodnia 49 poprz. oficyna II piętro.

9944-2

---

2 SALE

po 7x22 mtr. wraz z przylegającem mieszkaniem 2 pokoi i kuchni do każdej z centr. ogrzew. elektr. oświetl. na żądanie z werandą 20 metr. i prawem korzystania z ogrodu odpow. dla stowarzyszeń są do wynajęcia.

Nawrot 36. Tel. 26-05

194-2

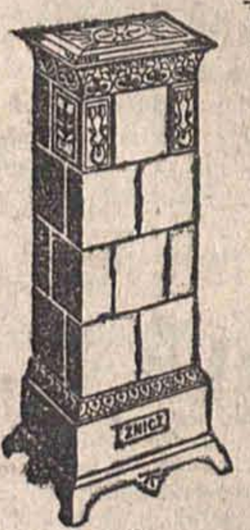
2 duże lokale

241—2

po 840 x łok. podwójne światło w centrum miasta nadające się na lokale fabryczne zaraz

do oddania.

Oferty sub. „B.“ do Republ.

Chcesz mieć **ciepło** w pokoju przy minimalnym zużyciu — węgla?... —

Kup **piecyk szamotowy** w fabryce piecyków

„Znicz“

Wodna 12, tel. 5-22.

Cmielów

Skład szkła, porcelany, kryształów, majaliki i t. p.

w Łodzi, ul. Piotrkowska 31, tel. 680.

Specjalność: serwisy stołowe.

Szklanki do herbaty od **12 gr.** sztuka.

Lecznica

dla przychodzących chorych.

przy ulicy Konstantynowskiej róg Zachodniej (Wejście od ulicy Zachodniej № 27) przyjmuje chorych w chorobach wszystkich specjalności od godz. 9 do 5 po poł.

Na Gwiazdkę!

Dywany, Pledy, Serwety,

Łóżka metalowe —
Meble Biurowe — —
Urządzenia kuchenne
Sypialne, Stołowe, —
Saloniki, Otomany —
Leżaki.

Telefon 21-61.

Poleca najtaniej i na dogodnych — warunkach —

Magazyn Mebli

Wł. Romiszowskiego

Piotrkowska 116

I piętro front.

9652

Gabinet-dentystyczny

na prowincji dobrze prosperujący oddam w dzierżawę ewent. zastępstwo

Wiadomość **Sztejer i Ber**

Piotrkowska 17

(sklep manufaktury) w podwórzu.

H. FINSTER i O. KÜCHLER

Skład pianin i fortepianów

Łódź, Zakątna 79. I piętro.

poleca pianina i fortepiany najlepszych firm zagranicznych przy dogodnych warunkach przyjmuje wszelkie reperacje oraz strojenie

---

Angielskiego

ze specjalnem uwzględnieniem **korespondencji handlowej** udziela dorosłym szybko i niedrogo rutynowany nauczyciel z wyższem wykształceniem. Oferty sub „Angielski“ do adm. „Republiki“.

SZKOŁA TAŃCA

W. LIPIŃSKIEGO—Ewangielicka 17. 3 p.

Nowe grupy rozpoczynają 4, 5 i 6 b.m. Karty wstępu wydaje kancelarja przez cały dzień bez przerwy.

110—

Niezawodny środek przeciwko **Chrypce, duszności, kaszlu**

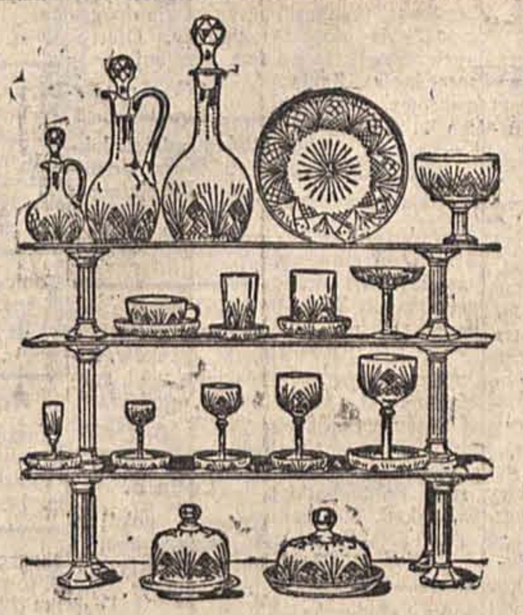
A.K.

„GRANULKI RUSSYANA“

(Sulphuris aurat. benzoinati)

Chem. farm. labor. **„Ap. Kowalski“,** Warszawa.

SERWIS

№ 20

Najodpowiedniejsze i najpożyteczniejsze

Podarunki gwiazdkowe

poleca: MAGAZYN DZIEŁ SZTUKI **„ANTIQUA"**

Łódź, ul. Przejazd № 2.

Serwisy szklane własnej wytwórni w dużym wyborze, kryształy, lustra, porcelana metalowa, platery, przybory piśmienne, tace, obrusy, lampy i t. p. przedmioty luksusowe.

WŁASNA SZLIFIERNIA SZKŁA.

Ceny b. przystępne.

Wielki wybór

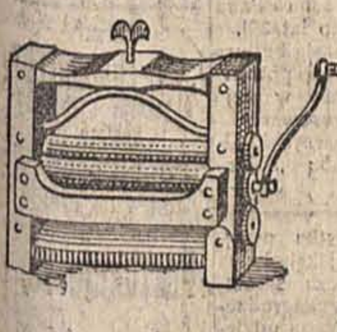
ROBÓTEK RĘCZNYCH

10025

W. SEIDEL

ul. Karola № 4.

Wyżymaczki na **RATY**

WYŻYMACZKI

oryg. ameryk. najtrwalsze i najlepsze w użyciu z 5-letnią gwarancją sprzedaję **NA RATY**

J. Szklar Cegielniana 45, róg Wschodniej.

Miejsce spotkań wykwintnej Publiczności.

Cukiernia Tad. SZANIAWSKIEGO

w Łodzi, róg ul. Piotrkowskiej i Nawrot

— poleca —

Doskonałe pierniki, przygotowane na czystym miodzie,
Gorące pączki o każdej porze, oraz
Wszelkie wyroby cukiernicze.

Wieczorem koncerty od godziny 6-ej, a w niedziele i święta
Poranki muzyczne od godziny 12-ej w południe.

LUSTRA

Ceny fabryczne. Na raty.

WYTWÓRNIA LUSTER i SZLIFIERNIA SZKŁA

JULJUSZA 20.

—) **ORKIESTRA FILHARMONICZNA w ŁODZI.** (—

SALA FILHARMONJI

Dziś, dn. 7 grudnia 1924 r. o godz. 12 w poł.

9 Poranek Symfoniczny

Dyr. Teodor Ryder

Solista: **Bolesław Wojtowicz** (fortepian).

W programie: **Liszt:** Torquato Tasso **Wagner:** Śpiewacy Norymberscy, wstęp do I aktu. **Paderewski:** Fantazja Polska. Słowo wstępne wygłosi inż. Henryk Goldberg.

We wtorek, dn. 9-go grudnia o godz. 9-ej wiecz.

10-ty Wielki Koncert Symfoniczny.

Wykonaną będzie **GUSTAWA MAHLERA**

PIESN O ZIEMI

do słów poetów chińskich 8 i 9 stul.
Symfonja na wielką orkiestrę z solem tenorowem i altowem.
Dyr. prof. **Rudolf Max**
Soliści: **Rosette Anday** i **Laurenz Hofer** (z opery państwowej w Wiedniu).

Członkowie T-wa Filharmonicznego otrzymują 20 proc. rabatu.

Bilety do nabycia w gmachu Filharmonji od 11 — 1.30 i od 3.30 — 7 wiecz.

KLINIKA

Tel. 13-57. **10 OGRODOWA 10** Tel. 13-57.

Położniczo-Ginekologiczna.
Dr. med. Szarlota Eigerowa
Dr. Reitler-Kurjańska
Dr. med. Juljusz Baum

Chirurgiczna
Dr. med. Michał Kantor
(Godziny przyjęć od 1—2-ej).

AMBULATORJUM

Dr. Reitler-Kurjańska — choroby kobiece 11—12
Dr. med. Szarlota Eigerowa „ „ 1—2
Dr. med. Juljusz Baum „ „ 5—6

Informacje od 5-ej do 7-ej.

Zamiast TRANU dla dzieci oraz osób wątłych i anemicznych

poleca się znany od lat wielu **JECOROL** MAGISTRA **A. BUKOWSKIEGO**

Regestr. M. Z. P. № 214

Laboratorjum chemiczne Apteki, Warszawa Marszałkowska 54, telefon 13-19

Sprzedaż w aptekach i skł. apteczn. **Wystrzegać się naśladownictwa**

Uwaga: wszystkie wyroby naszego laboratorjum są zaopatrzone w czerwony podpis: „A. Bukowski" i markę ochronną: trójkąt z etatywą

9867

---

500 reszek

na garnitury i damskie palta

po bajecznie tanich cenach

3 mtr. **Satiny** na palta damskie	**20-**	2.50 mtr. **Szewiotu** na suknię	**6-**
3 mtr. **Bostonu** na garnitur	**20-**	1.00 **Karo** na spódniczkę	**6-**
3 mtr. **Garniturowy**	**20-**	1.10 **Bostonu** na spódniczkę	**6-**
3 mtr. **Ulstru** na palto	**25-**	1.75 **Trykotiny** na suknię	**7-**
1.10 **Bostonu** na spodnie	**6-**	0.75 **Trykotiny** na bluzkę	**3-**
1.15 **Cajgu** na spodnie	**2-**	1.50 **Szewiotu** na spódniczkę	**4-**

SZMECHEL i ROZNER

SP. AKC.

ŁÓDŹ, Piotrkowska 100. filja 160.

P. B.

!!UWAGA!!

Cześć Wam Panowie!

Mam zaszczyt przedstawić moją pracownię, którą otworzyłem po kilkoletniej pracy, jako dyplomowany **krojczy i kierownik konfekcji** męskiej w pierwszorzędnych firmach łódzkich.

Przyjmuję **futra, palta, garnitury cywilne i sportowe;** oraz **kostjumy i palta damskie.** Ceny wyjątkowo konkurencyjne na całą Łódź.

Robota solidna i tania podług żurnali paryskich i londyńskich.
Adres mój **PRZEJAZD L. 14, II piętro front.** Z poważaniem
Jan Kolubiński.

P.P. Fryzjerzy

W wielkim wyborze:

Maszynki do strzyżenia
Brzytwy angielskie
Grzebienie fryzjerskie
Nożyczki
Pędzle

oraz **wodę kolońską** 80%, na wagę, **towary kosmetyczne** i wszelkie dodatki fryzjerskie poleca

po cenach fabrycznych.

Skład Apteczny

Z. Joskowicz

Zgierska 11.

Dom przystanku tramwaj zgierskich.

POCIECHĄ TRAPIONYCH CHOROBAMI NERWÓW.

Jest świeżo wydana książka moja! Omawiam w niej na zasadzie długoletniego doświadczenia przyczyny powstania i leczenie chorób nerwowych, Przesyłam każdemu, kto zażąda, tę księgę zdrowia zupełnie bezpłatnie. Tysiące podziękowań świadczą o niesłychanie dodatnich wynikach żmudnego wysiłku myśli dla dobra cierpiącej ludzkości. Kto

do tego grona nerwowo cierpiących należy

kto cierpi na roztargnienie, zanik pamięci, nerwowy ból głowy, bezsenność, zaburzenie żołądkowe, nadwrażliwość, bóle w kończynach na ogólną lub częściową niemoc fizyczną lub na jakąkolwiek inną z tych bolączek bez liku.

Musi zażądać przesłania mojej książki, która mu pociechę niesie!

Kto ją uważnie przeczyta, ten odzyska spokój duchowy, przekonawszy się jak bliską ma drogę do zdrowia i radości z życia.

Nie czekajcie i napiszcie dziś jeszcze pod adresem:

E. PASTERNACK Berlin,
S.O. Michaelkirchplatz13 Abt199

Rewindykacja

należności za towary zarekwirowane przez okupantów

Wykonania czynności związanych z wprowadzeniem odnośnych spraw przed Sąd Rozjemczy w Paryżu podejmuje się

H. Beeckman

ul. Narutowicza № 2

od godziny 2-ej do 4-ej po południu.

Cudzoziemiec

poszukuję

POKOJU

na parę miesięcy w centrum miasta. Oferty „M. B." do adm. „Republiki".

Przyjmuję wszelkie papiery do przepisywania na maszynie

po cenie przystępnej.

Małgorzata Wróblewska

ul. Pr. Narutowicza (Dzielna) № 7.

I-sze piętro, front.

Pracownia Sukien i Kapeluszy

Maison Elegante

wł. Majerczykowa, Piramowicza 9.

Poleca najnowsze MODELE paryskie. Wykonywa kopje i przeróbki z własnych i powierzonych materjałów.

Dr. med.
LUBICZ
Cegielniana 43
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Leczenie sztucznem słońcem wyżynowym. Przyjmuje od 5—8 11

Dr. med.
BRAUN
Południowa Nr. 23
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Przyjmuje od 8—10 i pół 1—2 i od 4—8

Dr.
S. KANTOR
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych i włosów
Gabinet Röntgena i światło-leczniczy
ul. Piotrkowska 144
róg Ewangielickiej
Tel. 29-45.
Godziny przyjęcia. 8—2 5—8. Dla pań 5—6

Dr. med.
L. Prybulski
Choroby skórne włosów, weneryczne i moczopłciowe (leczenie światłem Lampa kwarcowa i promieniami Rontgena.
Zawadzka № 1
Telefon Nr. 25-38
Przyjmuje od 9—2 i od 5—8
Dla pań od 4—5
oddzielna poczekalnia

Dr.
H. Szumacher
choroby skórne i weneryczne.
6-go Sierpnia 1.
Godz. przyjęć: codziennie od 5-ej do 7 i pół po poł. w niedziele i święta od 11-ej do 1-ej

Dr. med.
Eljasberg
choroby nerwowe, elektryzacja i masaż.
Piotrkowska 66, od 11 do 1 i od 4 do 6. 9475-6

Dr. S. Lewkowicz
Choroby skórne i weneryczne
Konstantynowska 12
od 9—1 i od 7—8
Panie od 3 i pół—4 i pół 364—10.

Dr. med.
S. Niewiażski
Choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje od 4 do 8 popoł
Sienkiewicza 34

Dr. med.
A. BANASZ
Urolog (choroby nerek pęcherzu i dróg moczopłciowych)
wznowił przyjęcia godz. prz. 5—7.
ul. Moniuszki 11

Dr. med.
Leopold
Ebin
akuszerja i choroby kobiece.
Gdańska 93.
Telefon 20—35.
Od 6—7.
086—4

Dr.
A. Kryński
Chor. skórne i weneryczne.
Leczenie prom. Röntgena i lampą kwarcową Przyjmuje od 12—2 i 7—9.
Al. Kościuszki 31, I-sze p. front.

Dr. E. Ekkert
Kilińskiego 143
trzeci dom od Głównej.
Choroby skórne, weneryczne i dróg moczowych.
Godz przyjęć od 12—3 i od 7—9 w Panie od 3-4. 763625

Dr. med.
Borzekowska
Choroby kobiece, akuszerja.
Przyjmuje 5—7.
Cmentarna 3.
(róg Konstantynowskiej). 7478

Lekarz-Dentysta
M. Urowicz
Zawadzka 19
Leczy, plombuje i wykonywa sztuczne zęby bez podnieb. korony złote, Mostki złote po cenach przystępnych. Reperacje wykonywa się natychmiast.
Własne laboratorjum pod kierownictwem technika 186-3
Maurycego Urowicza
przyjm. 10-1 i od 3-7

Lekarz-dantysta
R. Helman
Cegielniana 26
Przyjm. od godziny 10—1 i od 3—7.

Reperuję bieliznę
wszelką starannie i niedrogo. Ul. Piotrkowska 255, m. 42 l. ofic. 2-e piętro

Tańców Nowoczesnych
według metody paryskiej bez względu na zdolności, — może każdy się nauczyć w ciągu 8 lekcji —
w SZKOLE TAŃCÓW znanego nauczyciela
Henryka Henrykowskiego
przy ul. Wschodniej № 57.
Zapisy od 5—10 wieczór w kancelarji przy szkole, a od 4 po poł. w prywatnem mieszkaniu przy ul. Gdańskiej № 9. — Udzielam także lekcji pojedyńczo i specjalny kurs dla dam.
UWAGA: Sala gruntownie remontowana.

CENY NISKIE! WARUNKI DOGODNE!
Meble stylowe i nowoczesne
— poleca —
w najwykwitniejszem wykonaniu
Józef Zychliński
Zawadzka 9
prawa oficyna, 2-gie wejście — parter.
Ceny przystępne! Warunki dogodne!

Zakład Kuśnierski
H. WASSERMAN
ŁÓDŹ, Piotrkowska 42.
Wykonuje wszelkie roboty kuśnierskie szybko i solidnie.
Ceny przystępne!!!

Najcenniejszym podarunkiem gwiazdkowym
9603 5
MASZYNA do PISANIA
Polecam wielki wybór najlepszych marek (nowe oraz okazyjne) po cenach najniższych.
ADOLF GOLDBERG, Andrzeja 1 (I p.).

PIERWSZA ŁÓDZKA
FARBIARNIA CHEMICZNA FUTER
W. SZÖNMĄNA
ul. Gdańska № 8, front. m. 9.
farbowanie wszelkiego rodzaju futra na wszystkie kolory oraz odświeżanie na kolor naturalny sposobem elektrycznym podług najnowszego systemu. Również farbuje się lisy, szopy i amerykańskie oposy na kolor skunksowy zupełnie na kolor soboli i fok.
Gwarancja za kolory nie brudzące. Ceny przystępne.

Pracownia Pantofli
S. WUWALIS, Wschodnia 17
poleca w wielkim wyborze **pantofle domowe, boty filcowe i skórzane** pg. najn. fasonów oraz **Kalosze** firmy **„Tretorn".**
Ceny przystępne. 9926 8 **Ceny przystępne.**

Co się okazało?
iż piecyk kaflowo-szamotowy wykonany u
B-ci Koźmińskich, Główna 51, (w podwórzu)
zużywa **najmniej opału** daje **największe ciepło.**
66 — WSCHODNIA — 66

Dobre i tanie!
Wyroby futrzane
w wielkim wyborze
W. Tygier
Piotrkowska 38.
I p. front. Tel. 14-99.
UWAGA! Przyjmowanie reperacji pod własnym nadzorem.

BOTY
KALOSZE
Ciepłe pantofle
Wyborowe gatunki
poleca
K. PETERSILGE
Piotrkowska 93

Do kompletu
nauczania wszelkiego rodzaju haftu ręcznego i aplikacji przyjmie jeszcze kilka uczenic.
Czas nauki
20 lekcji.
Piotrkowska Nr. 82 m. 24 II, wejście prawa oficyna.

CIEPŁA
Bielizna (trykotaże) rękawiczki, pończochy skarpetki
poleca
K. Petersilge
Piotrkowska 93

Ważne dla Pań!
Znana nauczycielka naucza kroju i szycia w przeciągu jednego miesiąca za 45 złotych. Uwaga: Przyjmuję również lekcje prywatnie za 80 złot. Pańska 9, m. 33, Szwarc u Grynblata Zapisy od 10—11 2—3. 002—2

Znaleziono
Klucze
z woreczkiem odebrać można w farbiarni K. Wajn, ul. Sierakowskiego 21. 327—1

Poszukuję pokoju umeblowanego
niekrępujące wejście, usługa, okolica Kościuszki. Oferty sub. „Styczeń". 281—1

Dr. Marja
LEWINSONOWA
(choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
Cegielniana 6.
g. p. 11—3 i 6—8, św. i niedz. 11—1.

Lekarz-dentystka
B. MARKUS-NUSBAUMOWA
Piotrkowska 51
przyjmuje codziennie prócz niedziel i świąt od godz. 10—2 i 4—7

Ogłoszenia drobne

Kupno i sprzedaż

Na wypłatę! Najtańsze ceny! Najwygodniejsze warunki. Najodpowiedniejsze podarunki gwiazdkowe! Plusz, kotik jedwabny. Małpia skóra, welour, Boston, kamgarn gabardina, piękne kraty, biały towar widzewski, purpur, obrusy, ręczniki, chustki, chusteczki, krep-de-chine, lafta, trykotina francuskie satyny, aksamit. welwet, etamina, firanki, kapy, pluszowe kołdry sweatry, artystyczne poduszki i inne poleca Leon Rubaszkin Kilińskiego Nr. 44. 7—761

Tanio sprzedam kredens pokojowy z lustrami, otomane z lustrami, łóżko niklowe, Rzgowska 31, gospodarz. 083—3

25 proc. taniej poleca fabryczny skład sweatrów. Zielona nr. 11. 192—10

Kupię okazyjnie kilka foteli skórą krytych. i angielską składaną kanapę. Oferty z ceną sub. „Fotel" 279—1

Pluszową otomanę kozetkę 5 krzeseł i fotel lustro dla krawca (owej) bieliźniarka łóżeczko dziecinne sprzedam Cegielniana 64 m. 9

Szafę niedużą kupię. Oferty sub. „Kawaler 50" do admin. pisma.

Meble używane sypialka, jadalka z powodu wyjazdu tanio sprzedam. Obejrzeć u Szwankowskiego Nawrot nr. 82.

Meble garderoba lustro, otomana sprzedam tanio Konstantynowska nr. 58 m. 39.

Meble na raty nabyć zamienić odświeżyć solidnie i tanio można w Zakładzie Stolarskim. Lubelska 6, przy Napiórkowskiego.

Okazja!! Sprzedam sypialkę bronzową luks, gabinet i stołowy, na dogodnych warunkach. Wiadomość: ulica Piotrkowska 112, w pralni chemicznej. 213—1

Do sprzedania dwa place przy ulicy Źródlanej blisko Smugowej. Wiadomość: Sporna 16, m. 2, dawniej (Kusy Kąt). 188—1

Para pociągowych, pięcioletnich rosłych ogierów do sprzedania Wiadomość w firmie „Granit" ul. Cegielniana № 19. 240

Rowery z cyklodromu do sprzedania od 30 zł. Widzew, Pograniczna № 20. 230

A. A. 2 sypialki jaworowe i 1 kredens (kaukaski orzech) na dogodnych warunkach do sprzedania. Zakład meblowy, Piotrkowska 44 w podwórzu I p. 228-2

Nauka i wychowanie

Hebrajskiego udziela dyplomowany nauczyciel szkół prywatnych Tenenbaum. Piotrk. 128. 316—1

Matematyki, fizyki i wytrzymałości materjał w udziela student 5-go semestru Politechniki Gdańskiej, Wólczańska 43.39, Rozen. 297—1

Polka, studentka niemieckiej Politechniki udziela niemieckiego i polskiego. Oferty pod A. R. do „Republiki". 239—1

W 30 jednogodzinnych lekcjach, z gwarancją wykluczającą wszelkie ryzyko, naucza samodzielnego prowadzenia ksiąg i sporządzenia bilansów, b. rzeczoznawca ksiąg handlowych z wyższem wykształceniem. Niesamodzielnym buchalterom udziela instrukcje w sprawach zaprowadzenia, zamknięcia i rewizji ksiąg, reorganizacji i regulowania zaniedbanej buchalterji, sporządzania bilansów i t. p. Informacje: 10—11 rano, 8—9 wiecz., Piotrkowska 183, ofic. I p. 278-1

Français, conversation et Littérature par demoiselle diplomée renant de France Ecr: „Republika" sub. „M.S.K." 229—2

Angielskiego konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel. Nowo-Cegielniana Nr. 12, m. 4. od 3 do 5 po poł. 224—3

Angielską korespondencję, tłumaczenia załatwia nauczyciel angielskiego korespondencji, literatury. Markowicz Cegielniana Nr. 66. 246—2

Kto pragnie w najkrótszym czasie nauczyć się gry na mandolinie najnowszą metodą, niech zwróci się do gospodarza, Ogrodowa 20 od 2—3 i pół. 434

Stenografji wyucza listownie, szybko jaknajdokładniej (gwarancja). Instytut Stenograficzny Warszawa, Mokotowska 39. Żądajcie obszernych bezpłatnych prospektów. 430—10

Nauczycielka izr. w średnim wieku z muzyką, i językami: niemieckim i francuskim poszukuje kondycji na miejscu lub na wyjazd. Warunki przystępne Andrzeja 42 m. 15.

Student matematyki udziela lekcji, przygotawia do egzaminów. Oferty dod „Student". 221—2

Student udziela lekcji. Kurs gimnazjalny. Specjalność: polski, łacina. Piotrkowska 16, m. 22. 323—2

Student udziela matematyki, łaciny, fizyki, języków, Kilińskiego 96-3, sublokator, godzina 8, 245—2

Lokale.

Wynajmę pokój z utrzymaniem i opieką. Oferty sub „Inteligentny". 242

Odnajmę solidnemu Panu elegancki umeblowany pokój z pianinem centralnym ogrzewaniem elektrycznością, może być z utrzymaniem. Nawrot 7, mieszkanie 18. 285

Pokój jeden poszukuję. Cena według umowy. Oferty pod „B. Ł." 132-3

Młody człowiek poszukuje pokoju umeblowanego z oddzielnym wejściem. Oferty sub. „Magister" do adm „Republiki". 102-5

Do wynajęcia!!! 7 pokoi z kuchnią z wszelkiemi wygodami w centrum miasta z komfortowym urządzeniem zaraz do wynajęcia. Oferty XX. do „Repnbliki". 094—3

Jeden lub dwa pokoje do wynajęcia przy inteligentnej rodzinie. Przejazd 30 m. 7, 148

Posady.

Młoda dziewczyna bardzo ładna, bardzo sympatyczna, bardzo subtelna w miarę dystyngowana, pozna Pana (izr. do lat 29), który swoją kulturą umysłową potrafi wzbudzić w niej zainteresowanie. Cel towarzyski, Oferty sub.: „Silentium". 322—1

Maturzystka przyjmie jakąkolwiek posadę za skromnem wynagrodzeniem. Może udzielić również lekcji w zakresie szkoły średniej i przygotować do egzaminów. Oferty do administracji „Republiki" sub. „Maturzystka" 244—2

Potrzebne panienki do chóru teatralnego mające dobry głos — na wyjazd. oraz kontrolerka biletowa. Zgłosić się Hotel Savoy pokój 417—4 p. ul. Traugutta 6. 181

Biuralistka poszukuje posady pomocnicy buchaltera kasjerki lub maszynistki. Oferty sub. „Z. Cz." do „Republiki". 145—3

Tamborować. Zdolna osoba potrzebna. Sienkiewicza 59 m. 19. 149—2

50 pr. taniej przyjmuje krawcowa suknie oraz damską garderobę taniej niż wszędzie. Pomorska 19. II wejście, I p. m. 16. 310—1

Manicure wykwintny. Cegielniana 19 fr. parter. 222—3

Rozmaite.

Akuszerka Pipikowa przyjmuje panie Piotrkowska 132 m. 14. 918-10

Akuszerka Drzymałowa, Piotrkowska 223 m. 25. 223—15

Młoda wdówka mająca swoje mieszkanie pragnie zapoznać mężczyznę na stanowisku. Oferty „Przyjezdna". 212—2

Dr.
Ludwik FALK
Choroby skórne i weneryczne
Leczenie Rentgenem i kwarcową lampą. Przyjm od 10—12 i 5—7
Nawrot № 7.
Telefon 28-07.

Dr. med.
Marceli Dobrzyński
Warszawa, Królewska 6, front I piętro Tel. 4-65. Choroby weneryczne, skóry i włosów. Przyjm. od 9—2 i od 5—8 po poł. Panie od 5—6 po poł. 215

Dr. med.
A. Mazur
Choroby uszu, nosa i gardła, wady głosu i wymowy (jąkanie etc.),
Narutowicza (Dzielna) **44.**
Tel. 22-44.
Przyjmuje od 4—6. 100

Dr.
J. M. HALTRECHT
Akuszerja i choroby kobiece.
Piotrkowska 26
przyjmuje od 10—11 od 4 do 6-ej.

Poszukuje się panny
(siostry)
do 2-miesięcznego dziecka. Zgłoszenia Lipowa 20, m. 5.

Mundurki
fartuszki — oraz **kostjumy gimnastyczne** z własnego i powierzonego materjału wykonywa 077
Maison d'Art
Południowa 28 m. 22
filja Piotrkowska 86

P.P. PIEKARZE, RESTAURATORZY, CUKIERNICY
winni zainteresować się masłem solonem, które sprzedaje w większych lub mniejszych ilościach po cenach konkurencyjnych
Związek Spółdz. Mleczarskich
dawniej **Warsz. Ziem. Tow. Mleczarskie Al. Kościuszki № 29.**

Prenumerata „Republiki" wraz z ilustrowanym dodatkiem niedzielnym „Panorama": w Łodzi 3 zł. 20 gr. miesięcznie. — Zamiejscowa 4 zł. 20 gr. miesięcznie.—Zagranicą 7 zł, 20 miesięczn. Odnoszenie do domu 20 groszy miesięcznie
„Republika" i „Express Wieczorny" łącznie z odnoszeniem do domu zł. 5.70 mes.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milimetr. (na stronie 10 szpalt). W TEKŚCIE 40 gr. za wiersz mil. (na stronie 4 szpalty). NEKROLOGI I NADESŁANE 30 gr. za wiersz mil. (na 4 szpalty) Zaręczynowe i zaślub. po tekście 6 złoty. Zamiejscowe o 50 proc. Zagraniczne o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń admin. nie odpowiada Drobne 10 gr. Poszukiwanie pracy 5 gr. Najmniejsze 50 g

Za wydawnictwo „Republika" Sp. z ogr. odp.: Marian Nusbaum-Ołtaszewski.—Czcionkami „Republiki". Piotrkowska 49.—Tłocznia. Piotrkowska 15.—Redaktor odp. Józef Burman.